

MATAYO

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
20 21 22 23 24 25 26 27 28

ESSUULA 1

- E**kitabo eky'okuzaalibwa kwa Yesu Kristo, omwana wa Dawudi, omwana wa Ibulayimu.
- 2** Ibulayimu yazaala Isaaka; Isaaka n'azaala Yakobo; Yakobo n'azaala Yuda ne baganda be;
- 3** Yuda n'azaala Pereezi ne Zeera mu Tamali; Pereezi n'azaala Keezulooni; Keezulooni n'azaala Laamu;
- 4** Laamu n'azaala Amminadaabu; Amminadaabu n'azaala Nasoni; Nasoni n'azaala Salumooni;
- 5** Salumooni n'azaala Bowaazi mu Lakabu; Bowaazi n'azaala Obedi mu Luusi; Obedi n'azaala Yese;
- 6** Yese n'azaala Dawudi kabaka. Dawudi n'azaala Sulemaani mu muka Uliya;
- 7** Sulemaani n'azaala Lekobowaamu; Lekobowaamu n'azaala Abiya; Abiya n'azaala Asa;
- 8** Asa n'azaala Yekosafaati; Yekosafaati n'azaala Yolaamu; Yolaamu n'azaala Uzziya;
- 9** Uzziya n'azaala Yosamu; Yosamu n'azaala Akazi; Akasi n'azaala Kezeekiya;
- 10** Kezeekiya n'azaala Manaase; Manaase n'azaala Amoni; Amoni n'azaala Yosiya;
- 11** Yosiya n'azaala Yekoniya ne baganda be, mu biro eby'okutwalibwa e Babulooni.
- 12** Oluvannyuma olw'okutwalibwa e Babulooni, Yekoniya n'azaala Seyalutyeri; Seyalutyeri n'azaala Zerubbaberi;
- 13** Zerubbaberi n'azaala Abiwuudi; Abiwuudi n'azaala Eriyakimu; Eriyakimu n'azaala Azoli;
- 14** Azoli n'azaala Sadoki; Sadoki n'azaala Akimu; Akimu n'azaala Eriwuudi;
- 15** Eriwuudi n'azaala Ereyazaali; Ereyazaali n'azaala Mataani; Mataani n'azaala Yakobo;
- 16** Yakobo n'azaala Yusufu, eyali bba Malyamu, eyazaala Yesu ayitibwa Kristo.
- 17** Bwe gityo emirembe gyonna, okuva ku Ibulayimu okutuuka ku Dawudi, emirembe kkumi n'ena; nate, okuva ku Dawudi okutuuka ku kutwalibwa e Babulooni, emirembe kkumi n'ena; nate, okuva ku kutwalibwa e Babulooni okutuuka ku Kristo, emirembe kkumi n'ena.
- 18** N'okuzaalibwa kwa Yesu Kristo kwali bwe cuti. Malyamu nnyina bwe yali ng'akyayogerezebwa Yusufu, baali nga tebannaba kufumbiriganwa, n'alabika ng'ali lubuto olw'Omwoyo Omutukuvu.
- 19** Awo Yusufu bba, kubanga yali muntu mutuukirivu, n'atayagala kumukwasa nsonyi, yali alowooza okumulekayo kyama.
- 20** Laba bwe yali alowooza bw'attyo, malayika wa Mukama n'ajja gy'ali mu kirooto, n'amugamba nti Yusufu omwana wa Dawudi, totya kutwala Malyamu mukazi wo, kubanga

olubuto lwe lwa Mwoyo Mutukuvu.

21 Naye alizaala omwana wa bulenzi; naawe olimutuumma erinnya lye YESU; kubanga ye ye alirokola abantu be mu bibi byabwe.

22 Ebyo byonna byakolebwa, bituukirire Mukama bye yayogerera mu nnabbi, ng'agamba nti,

23 Laba, omuwala atamanyi musaja aliba olubuto, era alizaala omwana wa bulenzi, Balimutuumma erinnya lye Emmanweri; eritegeeezebwa nti Katonda ali naffe.

24 Yusufu bwe yazuukuka mu tulo, n'akola nga malayika wa Mukama bwe yamulagira, n'atwala mukazi we,

25 so teyamumanya okutuusa lwe yamala okuzaala omwana: n'amutuumma erinnya lye YESU.

ESSUULA 2

Awo Yesu bwe yazaalibwa mu Besirekemu eky'e Buyudaaya ku mirembe gyaa Kerode kabaka, laba, abagezigezi abaava ebuvanjuba ne bajja e Yerusaalemi,

2 nga bagamba nti Ali ludda wa oyo eyazaalibwa Kabaka w'Abayudaaya? Kubanga twalaba emmunyeenye ebuvanjuba, ne tujja okumusinza.

3 Kerode kabaka bwe yawulira ne yeeraliikirira, era n'ab'e Yerusaalemi bona.

4 N'akuñjanya bakabona abakulu bona, n'abawandiisi ab'abantu, n'ababuuza nti Kristo alizaalibwa wa?

5 Nabo ne bamugamba nti Mu Besirekemu eky'e Buyudaaya: kubanga bwe kyawandiikibwa nnabbi bwe kityo nti

6 Naawe Besirekemu, ensi ya Yuda, Toli mutono mu balangira ba Yuda: Kubanga afuga aliva mu ggwe, Alirunda abantu bange Isiraeri.

7 Awo Kerode n'ayita abagezigezi kyama, n'ababuuliriza nnyo ebiro emmunyeenye bye yaakamala okulabika.

8 N'abasindika e Besirekemu, n'abagamba nti Mugende munooeye nnyo, mulabe omwana bw'afaanana; naye bwe mumulabanga, ne mujja mumbuulira nange ndyoke njije mmusinze.

9 Bwe baawulira kabaka, ne bagenda; laba emmunyeenye eyo, gye baalabira ebuvanjuba, n'ebakulembra, n'ejja n'eyimirira waggulu omwana w'ali.

10 Bwe baalaba emmunyeenye, ne basanyuka essaayu lingi nnyo.

11 Ne bayingira mu nnyumba, ne balaba omwana ne Malyamu nnyina; ne bavuunama, ne basinza omwana; ne basumulula ensawo zaabwe, ne bamutonera ebirabo bya zaabu, n'obubaane, n'omugavu.

12 Katonda bwe yabalabulira mu kirooto baleme okuddayo eri Kerode ne baddayo ewaabwe mu kkubo eddala.

13 Laba, bwe baamala okugenda malayika wa Mukama n'alabikira Yusufu mu kirooto, ng'amugamba nti Golokoka, otwale omwana ne nnyina, oddukire e Misiri obeere eyo okutuusa nze lwe ndikugamba; kubanga Kerode ajja okunoonya omwana okumutta.

14 Naye n'azuukuka n'atwala omwana ne nnyina ekiro n'agenda e Misiri;

15 n'abeera eyo okutuusa Kerode bwe yafa; ekigambo kituukirire Mukama kye yayogerera mu nnabbi, ng'agamba nti Nnayita omwana wange okuva mu Misiri.

16 Awo Kerode, bwe yalaba ng'abalaguzi baamuduulira n'asunguwala nnyo, n'atuma okutta abaana ab'obulenzi bona abaali e Besirekemu ne ku nsalo zaakyo zonna,

abaakamala emyaka ebiri n'abatannaba kutuusa egyo, ng'ebiro bye yabuulirizaamu ennyo abalaguzi bwe byali.

17 Awo ekigambo nnabbi Yeremiya kye yayogera ne kiryoka kituukirira, bwe yagamba nti

18 Eddoboozi lyawulirwa mu Laama, Okukaaba n'okukuba ebiwoobe ebingi, Laakeeri ng'akaabira abaana be; So teyayagala kukubagizibwa, kubanga tewakyali.

19 Naye Kerode bwe yamala okufa, laba, malayika wa Mukama n'alabikira Yusufu mu kirooto e Misiri,

20 ng'agamba nti Golokoka, otwale omwana ne nnyina, ogende mu nsi ya Isiraeri: kubanga abaali banoonya omwana okumutta bafudde.

21 N'agolokoka, n'atwala omwana n'e nnyina, n'ajja mu nsi ya Isiraeri.

22 Naye bwe yawulira nti Alukerawo ye kabaka w'e Buyudaaya ng'asikidde kitaawe Kerode, n'aty akyi okuddayo. Naye Katonda bwe yamulabulira mu kirooto, ne yeekooloobyia, n'ayita ku luuyi lwe Ggaliraaya,

23 n'ajja n'abeera mu kyal, erinnya lyakyo Nazaaleesi: ekigambo bannabbi kye baayogera kituukirire, nti Aliyitibwa Munazaalaayo.

ESSUULA 3

Mu nnaku ezo, Yokaana Omubatiza n'ajja ng'abuulirira mu ddungu ery'e Buyudaaya,

2 ng'agamba nti Mwenenye; kubanga obwakabaka obw'omu ggulu bunaatera okutuuka.

3 Kubanga oyo nnabbi Isaaya gwe yayogerako, ng'agamba nti Eddoboozi ly'oyo ayogerera waggulu mu ddungu nti Mulongoose oluguudo Iwa Mukama, Muluŋjamye amakubo ge.

4 Naye Yokaana oyo yayambalanga engoye ez'ebyoya by'eŋjamira, nga yeesiba olukoba olw'eddiba mu kiwato; n'emmere ye yali nzige na mubisi gw'enjuki ez'omu nsiko.

5 Awo ne bava e Yerusaalemi ne mu Buyudaaya wonna, n'ensi yonna eriraanye Yoludaani, ne bajja gy'ali;

6 n'ababatiza mu mugga Yoludaani, nga baatula ebibi byabwe.

7 Naye bwe yalaba Abafalisaayo abangi n'Abasaddukaayo abangi nga bajjirira okubatiza kwe n'abagamba nti Mmwe abaana b'emisota, ani eyabalabula okudduka obusungu obugenda okujja?

8 Mubale ebibala ebisaanidde okwenenya;

9 temulowooza kwogera mu mitima nti Tulina Ibulayimu ye jjajaffe: kubanga mbagamba nti Katonda ayinza mu mayinja gano okugafuuliram u Ibulayimu abaana.

10 Naye kaakano embazzi eteekeddwa ku kikolo ky'emiti: buli muti ogutabala bibala birungi gunaatemebwa, gunaasuulibwa mu muliro.

11 Nze mbabatiza na mazzi olw'okwenenya: naye oyo ajja ennyuma wange ye ansinga amaanyi, sisaanira na kukwata ngatto ze: oyo alibabatiza n'Omwoyo Omutukuvu n'omuliro.

12 Olugali lwe luli mu mukono gwe, naye alirongoosa nnyo egguliro lye; aliquennaanyaiza ejjaano mu ggwanika, naye ebisusunku alibyokya n'omuliro ogutazikira.

13 Awo Yesu n'ava e Ggaliraaya, n'atuuka ku Yoludaani eri Yokaana, amubatize.

14 Naye Yokaana yali ayagala okumugaana, ng'agamba nti Nze nneetaaga ggwe okumbatiza, naawe oija gye ndi?

15 Naye Yesu n'addamu n'amugamba nti Kkiriza kaakano: kubanga kitugwanira bwe tutyo okutuukiriza obutuukirivu bwonna. N'alyoka amukkiriza.

16 Awo Yesu, bwe yamala okubatizibwa, amangu ago n'ava mu mazzi: laba, eggulu ne limubikkukira, n'alaba Omwoyo gwa Katonda ng'akka ng'ejjiba, ng'ajja ku ye;

17 laba, eddoboozi ne liyima mu ggulu, nga ligamba nti Oyo ye Mwana wange, gwe njagala, gwe nsanyukira ennyo.

ESSUULA 4

Awo Yesu n'atwalibwa Omwoyo mu ddungu okukemebwa Setaani.

2 Bwe yamala okusiiba ennaku amakumi ana, emisana n'ekiro, enjala n'eryoka emuluma.

3 Omukemi n'ajja n'amugamba nti Oba oli Mwana wa Katonda, gamba amayinja gano gafuuke emmere.

4 Naye n'addamu n'agamba nti Kyawandiikibwa nti Omuntu tabanga mulamu na mmere yokka, wabula na buli kigambo ekiva mu kamwa ka Katonda.

5 Awo Setaani n'amutwala ku kibuga ekitukuvu n'amuteeka ku kitikkiro kya yeekaalu,

6 n'amugamba nti Oba oli Mwana wa Katonda, buuka ogwe wansi: kubanga kyawandiikibwa nti Alikulagiririza bamalayika be: Mu mikono gyabwe balikuwanirira, Oleme okwesittala ekigere kyo ku jjinja.

7 Yesu n'amugamba nti Kyawandiikibwa nate nti Tokemanga Mukama Katonda wo.

8 Ate Setaani n'amutwala ku lusozi oluwanvu ennyo, n'amulaga ensi za bakabaka bona abali mu nsi, n'ekitiibwa kyazo;

9 n'amugamba nti Ebyo byonna naabikuwa bw'onoovuunama okunsinza.

10 Awo Yesu n'amugamba nti Vaawo genda, Setaani: kubanga kyawandiikibwa nti Osinzanga Mukama Katonda wo; era omuweerezanga yekka.

11 Awo Setaani n'amuleka; laba, bamalayika ne bajja, ne bamuweereza.

12 Awo bwe yawulira nga Yokaana bamuwaddeyo, n'addayo e Ggaliraaya;

13 ng'avudde e Nazaaleesi, n'ajja, n'abeera e Kaperunawumu, ekiri ku nnyanja, mu nsi ya Zebbulooni ne Nafutaali:

14 ekigambo kituukirire nnabbi Isaaya kye yayogera, ng'agamba nti

15 Ensi ya Zebbulooni n'ensi ya Nafutaali, Ekkubo ly'ennyanja, emitala wa Yoludaani, e Ggaliraaya ey'amawanga.

16 Abantu abaali batuula mu kizikiza, Baalaba omusana mungi, N'abo abaali batuula mu nsi y'okufa ne mu kisiikirize kyakwo, Omusana gwabaakira.

17 Yesu n'asookera awo okubuilira n'okugamba nti Mwenenye; kubanga okwakabaka obw'omu ggulu bunaatera okutuuka.

18 Bwe yali ng'atambula ku ttale ly'ennyanja y'e Ggaliraaya, n'alaba ab'oluganda babiri, Simooni gwe bayita Peetero, ne Andereya muganda we, nga basuula omugonjo mu nnyanja, kubanga baali bavubi.

19 N'abagamba nti Mujje, muyite nange, nange ndibafuula abavubi b'abantu.

20 Amangu ago ne baleka emigonjo, ne bayita naye:

21 N'atambulako mu maaso n'alaba ab'oluganda babiri abalala, Yakobo omwana wa Zebedaayo, ne Yokaana muganda we, nga bali mu lyato wamu ne kitaabwe Zebeedaayo, nga bayunga emigonjo gyabwe; n'abayita.

22 Amangu ago ne baleka awo eryato ne kitaabwe, ne bagenda naye.

23 Yesu n'abuna Ggaliraaya yonna, ng'abayigiririza mu makurjaaniro gaabwe, era ng'abuulira enjiri ey'obwakabaka, era ng'awonya endwadde zonna n'obunafu bwonna mu

bantu.

24 Ebigambo bye ne bibuna Obusuuli bwonna: ne bamuleetera bona abuali balwadde, abuali bakwatiddwa endwadde ezitali zimu, n'ebibonyoobonyo, n'ab'emizimu; n'ab'ensimbu, n'abuali bakoozimbye; n'abawonya.

25 Ebibiina bingi, nga bava e Ggaliraaya n'e Dekapoli n'e Yerusaalemi n'e Buyudaaya n'emitala wa Yoludaani ne bayita naye.

ESSUULA 5

Bwe yalaba ebibiina, n'alinnya ku lusozi: n'atuula wansi, abayigirizwa be ne bajja gy'ali.

2 n'ayasamya akamwa ke, n'abayigiriza ng'agamba nti

3 Balina omukisa abaavu mu mwoyo: kubanga abo obwakabaka abw'omu ggulu bwe bwabwe.

4 Balina omukisa abali mu nnaku: kubanga abo balisanyusibwa.

5 Balina omukisa abateefu: kubanga abo balisikira ensi.

6 Balina omukisa abalumwa enjala n'enyyonta olw'obutuukirivu: kubanga abo balikkusibwa.

7 Balina omukisa ab'ekisa: kubanga abo balikwatinwa ekisa.

8 Balina omukisa abalina omutima omulongoofu: kubanga abo baliraba Katonda.

9 Balina omukisa abatabaganya: kubanga abo baliyitibwa baana ba Katonda.

10 Balina omukisa abayigganyizibwa olw'obutuukirivu: kubanga abo obwakabaka obw'omu ggulu bwe bwabwe.

11 Mmwe mulina omukisa bwe banaabavumanga, bwe banaabayigganyanga, bwe banaabawaayiranga buli kigambo kibi, okubavunaanya nze.

12 Musanyuke, mujaguze nnyo: kubanga empeera yammwe nnyingi mu ggulu: kubanga bwe batyo bwe baayigganya bannabbi abaasooka mmwe.

13 Mmwe muli munnyo gwa nsi; naye omunnyo bwe guggwaamu ensa, balirungamu munnyo nnabaki? Tegukyasaana nate, wabula okusuulibwa ebweru, abantu okugulinnyirira.

14 Mmwe muli musana gwa nsi. Ekipuga bwe kikubibwa ku lusozi, tekiyinzika kukisibwa.

15 So tebakoleeza ttabaaza okugivuunikira mu kibbo; wabula okugiteeka waggulu ku kikondo kyayo; nayo ebaakira bona abali mu nju.

16 Kale omusana gwammwe gwakenga bwe gutyo mu maaso g'abantu balabenga ebigambo ebirungi bye mukola, balyoke bagulumizenga Kitammwe ali mu ggulu.

17 Temulowoozanga nti najja okudibya amateeka oba ebya bannabbi: sajja kudibya, wabula okutuukiriza.

18 Kubanga mbagamba mazima nti Eggulu n'ensi okutuusa lwe biriggwaawo, ennukuta emu newakudde akatonnyeze akamu ak'omu Mateeka tekaliggwaawo, Okutuusa byonna lwe birimala okutuukirira.

19 Kale buli anaadibyanga erimu ku mateeka ago wadde erisinga obutono era anaayigirizanga abantu bw'atyo, aliyitibwa mutono mu bwakabaka obw'omu ggulu: naye buli anaagakwatanga era anaagayigirizanga, oyo aliyitibwa mukulu mu bwakabaka obw'omu ggulu.

20 Kubanga mbagamba nti obutuukirivu bwammwe bwe butaasingenga butuukiruvu bwa bawandiisi n'Abafalisaayo, temuliyingira n'akatono mu bwakabaka obw'omu ggulu.

21 Mwawulira ab'edda bwe baagambibwa nti Tottanga naye omuntu bw'anattanga,

anazzanga omusango:

22 naye nange mbagamba nti buli muntu asunguwalira muganda we, alizza omusango; naye anaagambanga muganda we nti Laka, asaanidde okutwalibwamu lukiiko, naye anaagambanga nti Musirusiru, asaanidde okusuulibwa mu Ggeyeena ey'omuliro.

23 Kale, bw'obanga oleese ssaddaaka yo ku kyoto, bw'oyima eyo n'omala ojukira nga muganda wo akuliko ekigambo,

24 Ieka awo ssaddaaka yo mu maaso g'ekyoto, oddeyo, osooke omale okutagabana ne muganda wo, olyoke okomewo oweeyo ssaddaaka yo.

25 Yagalananga mangu n'oyo akuwawaabira ng'okyali naye mu kkubo; akuwawaabira alemenga okukutwala eri katikkiro, so ne katikkiro alemenga okukuwa omumbowa, era olemenga okuteekebwa mu kkomera.

26 Mazima nkugamba nti Tolivaamu, oktuusa lw'olimala okukomekkereza n'eppeesa erimu.

27 Mwawulira bwe baagambibwa nti Toyendanga:

28 naye nange mbagamba nti buli muntu atunuulira omukazi okumwegomba, ng'amaze okumwendako mu mutima gwe.

29 Oba ng'eriiso lyo erya ddyo likwesittaza liggyeemu, lisuule wala: kubanga kye kisinga obulungi ekitundu kyo ekimu kizikirire, omubiri gwo gwonna guleme okusuulibwa mu Ggeyeena.

30 Era oba ng'omukono gwo ogwa ddyo gukwasittaza, gutemeko, gusuule wala kubanga kye kisinga obulungi ekitundu kyo ekimu kizikirire, omubiri gwo gwonna guleme okugenda mu Ggeyeena.

31 Baagambibwa nate nti Omuntu bw'agobanga mukazi we, amuwanga ebbaluwa ey'okumugoba:

32 naye nange mbagamba nti buli muntu agobanga mukazi we, wabula ogw'obwenzi ng'amwenzezza: n'oyo awasanga gwe baagoba, ng'ayenze.

33 Mwawulira ate ab'edda bwe baagambibwa nti Tolayiranga bya bulimba, naye otuukiririzanga Mukama by'olayira:

34 naye nange mbagamba nti Tolayiranga n'akatono, newakubadde eggulu, kubanga ye ntebe ya Katonda;

35 newakubadde ensi, kubanga ye gy'ateekako ebigere bye; newakubadde Yerusaalemi, kubanga kye kibuga kya Kabaka omukulu.

36 So tolayiranga mutwe gwo, kubanga toyinza kufuula luviiri lumu oba lweru oba luddugavu.

37 Naye ebigambo byammwe bibeerenga nti Weewaawo, weewaawo; si weewaawo, si weewaawo: naye ebisinga ebyo biva mu mubi.

38 Mwawulira bwe baagambibwa nti Eriiso ligattwenga eriiso, n'erinnyo ligattwenga erinnyo:

39 naye nange mbagamba nti Temuziyizanga mubi: naye omuntu bw'akukubanga oluba olwa ddyo, omukyukizanga n'olwa kkono.

40 Omuntu bw'ayagalanga okuwoza naawe okutwala ekkanzu yo, omulekeranga n'ekizibawo kyo.

41 Omuntu bw'akuwalirizanga okutambula naye mairo emu, tambulanga naye n'ey'okubiri.

42 Akusabanga omuwanga; omuntu bw'ayagalanga okumuwola, tomukubanga mabega.

43 Mwawulira bwe baagambibwa nti Oyagalanga munno, okyawanga omulabe wo:

44 naye nange mbagamba nti Mwagalenga abalabe bammwe, musabirenga

ababayigganya;

45 mulyoke mubeerenga abaana ba Kitammwe ali mu ggulu: kubanga enjuba ye agyakiza ababi n'abalungi, abatonnyeseza enkuba abatuukirivu n'abatali batuukirivu.

46 Kubanga bwe munaayagalanga ababaagala, mulina mpeera ki? n'abawooza tebakola bwe batyo?

47 Bwe munaalamusanga baganda bammwe bokka, munaabasinzangawo ki?
N'ab'amawanga tebakola bwe batyo?

48 Kale mmwe mubeerenga abatuukirivu, nga Kitammwe ali mu ggulu bw'ali omuntuukirivu.

ESSUULA 6

Mwekuume obutakoleranga bigambo byammwe eby'obutuukirivu mu maaso g'abantu, era babalabe: kubanga bwe munaakolanga bwe mutyo temuuweebwenga mpeera eri Kitammwe ali mu ggulu.

2 Kale, bw'ogabiranga abaavu, teweefuuyiranga ɳjombe mu maaso go, nga bannanfuusi bwe bakola mu makunjaaniro ne mu nguudo, abantu babawe ekitiibwa. Mazima mbagamba nti Bamaze okuweebwa empeera yaabwe.

3 Naye ggwe, bw'ogabiranga abaavu, omukono gwo ogwa kkono gulemenga okumanya ogwa ddyo bye gukola:

4 okugaba kwo kubeerenga kwa kyama: kale Kitaawo alaba mu kyama aliquwa empeera.

5 Era bwe musabanga, temubanga nga bannanfuusi: kubanga baagala okusaba nga bayimiridde mu makunjaaniro ne ku mabbali g'enguudo, era abantu babalabe. Mazima mbagamba nti Bamaze abo okuweebwa empeera yaabwe.

6 Naye ggwe bw'osabanga yingiranga mu kisenge munda, omalenga okuggalawo oluggi olyoke osabe Kitaawo ali mu kyama, kale Kitaawo alaba mu kyama, aliquwa empeera.

7 Nammwe bwe musabanga, temuddinjananga mu bigambo, ng'ab'amawanga bwe bakola: kubanga balowooza nga banaawulirwa olw'ebigambo byabwe ebingi.

8 Kale, temufaanana nga bo: kubanga Kitammwe amanyi bye mwetaaga nga temunnaba kumusaba.

9 Kale, musabenga bwe muti, nti, Kitaffe ali mu ggulu, Erinnya lyo litukuzibwe.

10 Obwakabaka bwo bujje. By'oyagala bikolebwe mu nsi, nga bwe bikolebwa mu ggulu.

11 Otuwe leero emmere yaffe eya leero.

12 Otusonyiwe amabanja gaffe, nga naffe bwe tusonyiye abatwewolako.

13 Totutwala mu kukemebwa, naye otulokole eri omubi. Kubanga obwakabaka, n'obuyinza, n'ekitiibwa, bibyo, emirembe n'emirembe, Amiina.

14 Kubanga bwe munaasoniyiwanga abantu ebyonoono byabwe, Kitammwe ali mu ggulu anaabasoniyiwanga nammwe.

15 Naye bwe mutaasoniyiwenga bantu ebyonoono byabwe, ne Kitammwe taasoniyiwenga byonoono byammwe.

16 Nate bwe musiibanga, temubeeranga nga bannanfuusi, abalina amaaso ag'ennaku: kubanga beeyonoona amaaso gaabwe, era abantu babalabe nga basiiba. Mazima mbagamba nti Bamaze okuweebwa empeera yaabwe.

17 Naye ggwe bw'osiibanga, osaabanga amafuta ku mutwe, onaabanga ne mu maaso;

18 abantu balemenga okulaba ng'osiiba, wabula Kitaawo ali mu kyama: kale Kitaawo alaba mu kyama aliquwa empeera.

19 Temweterekeranga bintu ku nsi kwe byonoonekera n'enyanjenje n'obutalagge, n'ababbi

kwe basimira ne babba:

- 20** naye mweterekeranga ebintu mu ggulu, gye bitayonoonekera n'enyyenje newakubadde obutalagge, so n'ababbi gye batasimira; so gye batabbira:
- 21** kubanga ebintu byo we bibeera, omutima gwo nagwo gye gubeera.
- 22** Ettabaaza y'omubiri lye liiso: eriiso lyo bwe liraba awamu, omubiri gwo gwonna gunaabanga n'okutangaala.
- 23** Naye eriiso lyo bwe liba ebbi, omubiri gwo gwonna gunaabanga n'ekizikiza. Kale okutangaala okuli munda mu ggwe bwe kubeera ekizikiza, ekizikiza ekyo kyenkana wa obunene!
- 24** Tewali muntu ayinza kuweereza baami babiri: kuba oba anaakyawanga omu, n'ayagalanga omulala; oba anaanywereranga ku omu, n'anyoomanga omulala. Temuyinza kuweereza Katonda ne mamona.
- 25** Kyenva mbagamba nti Temweraliikiriranga bulamu bwammwe, nti mulirya ki; mulinywa ki; newakubaade omubiri gwammwe, nti mulyambala ki. Obulamu tebukira mmere; n'omubiri tegukira byakwambala?
- 26** Mulabe ennyonyi ez'omu bbanga, nga tezisiga, so tezikungula, tezikunjaanyaiza mu mawanika; era Kitammwe ali mu ggulu aziriisa ezo. Mmwe temusinga nnyo ezo?
- 27** Ani mu mmwe bwe yeeraliikirira, ayinza okweyongerako ku bukulu bwe n'akaseera akamu?
- 28** Naye ekibeeraliikiriza ki eby'okwambala? Mutunuulire amalanga ag'omu ttale, bwe gamera; tegakola mulimu, so tegalanga lugoye:
- 29** naye mbagamba nti ne Sulemaani mu kitibwa kye kyonna, teyayambalanga ng'erimu ku go.
- 30** Naye Katonda bw'ayambaza bw'atyo omuddo ogw'omu ttale, oguliwo leero, ne jjo bagusuula mu kyoto, talisinga nnyo okwambaza mmwe, abalina okukkiriza okutono?
- 31** Kale temweraliikiriranga nga mwogera nti Tulirya ki? oba tulinywa ki? oba tulyambala ki?
- 32** Kubanga ebyo byonna amawanga bye ganoonya; kubanga Kitammwe ali mu ggulu amanyi nga mwetaaga ebyo byonna.
- 33** Naye musooke munooeye obwakabaka bwe n'obutuukirivu bwe; era ebyo byonna mulibyongerwako.
- 34** Kale temweraliikiriranga bya jjo: kubanga olunaku olwa jjo lulyeraliikirira ebyalwo. Olunaku olumu ekibi kyalwo kirumala.

ESSUULA 7

Temusalanga musango, muleme okusalirwa.

- 2** Kubanga omusango gwe musala gulibasalirwa nammwe: era ekigera kye mugereramu, ekyo kye muligererwa nammwe.
- 3** Ekikutunuuliza ki akantu akali ku liiso lya muganda wo, naye notofaayo ku njaliiro eri ku liiso lyo ggwe?
- 4** Oba olimugamba otya muganda wo nti Leka nkuggyeko akantu akali ku liiso lyo; naye laba, enjaliiro ekyali ku liiso lyo ggwe?
- 5** Munnanfuusi ggwe, sooka oggyeko enjaliiro ku liiso lyo ggwe; olyoke olabe bulungi okuggyako akantu ku liiso lya muganda wo.
- 6** Temuwanga mbwa ekintu ekitukuvu, so temusuulanga luulu zammwe mu maaso ga

mbizzi, zireme okuzirinnyirira n'ebigere byazo, ne zikyuka okubaluma.

7 Musabe, muliweebwa; munoonye, muliraba; mwelianjule, muliggulirwawo:

8 kubanga buli muntu asaba aweebwa; anoonya alaba; eyeyanjula aliggulirwawo.

9 Oba muntu ki mu mmwe, omwana we bw'alimusaba emmere, alimuwa ejinja;

10 oba bw'alisaba ekyennyanja, alimuwa omusota?

11 Kale mmwe, ababi, nga bwe mumanyi okuwa abaana bammwe ebintu ebirungi, Kitammwe ali mu ggulu talisinga nnyo okubawa ebirungi abamusaba?

12 Kale byonna bye mwagala abantu okubakolanga mmwe, nammwe mubakolenga bo bwe mutyo: kubanga ekyo ge mateeka ne bannabbi.

13 Muyingire mu mulyango omufunda: kubanga omulyango mugazi, n'ekkubo eridda mu kuzikirira ddene, n'abo abayitamu bangi.

14 Kubanga omulyango mufunda n'ekkubo eridda mu bulamu lya kanyigo, n'abo abaliraba batono.

15 Mwekuume bannabbi ab'obulimba, abajira mu byambalo by'endiga gye muli, naye munda gy'emisege egisikula.

16 Mulibategeerera ku bibala byabwe. Abantu banoga batya ezabbibu ku busaana, oba ettiini ku mwennyango?

17 Bwe kityo buli muti omulungi gubala ebibala birungi; naye omuti omubi gubala ebibala bibi.

18 Omuti omulungi teguyinza kubala bibala bibi, so n'omuti omubi teguyinza kubala bibala birungi.

19 Buli muti ogutabala kibala kirungi bagutema bagusuula mu muliro.

20 Kale mulibategeerera ku bibala byabwe.

21 Buli muntu aŋjamba nti Mukama wange, Mukama wange, si ye aliyingira mu bwakabaka obw'omu ggulu, wabula akola Kitange ali mu ggulu by'ayagala.

22 Bangi abaliŋŋmba ku lunaku luli nti Mukama waffe, Mukama waffe, tetwalagulanga mu linnya lyo, tetwagobanga dayimooni mu linnya lyo, tetwakolanga bya magero bingi mu linnya lyo?

23 Ne ndyoka mbaatulira nti Sibamanyangako mmwe: muve we ndi mwenna abakola eby'obujeemu.

24 Buli muntu awulira ebiambo byange ebyo, n'amala abikola, kyaliva afaananyizibwa n'omusaja ow'amagezi eyazimba enju ye ku lwazi:

25 enkuba n'etonnya, mukoka n'akulukuta, kibuyaga n'akunta; ne bikuba enju eyo; so n'etegwa; kubanga yazimbibwa ku lwazi.

26 Na buli muntu awulira ebiambo byange ebyo n'atabikola, alifaananyizibwa n'omusaja atalina magezi, eyazimba enju ye ku musenu:

27 enkuba n'etonnya; mukoka n'akulukuta, kibuyaga n'akunta; ne bikuba enju eyo; n'egwa: n'okugwa kwayo kwali kunene.

28 Awo olwatuuka Yesu bwe yamala ebiambo ebyo, ebibiina ne byewuunya okuyigiriza kwe:

29 kubanga yabayigiriza nga nannyini buyinza, so si ng'abawandiisi baabwe.

ESSUULA 8

Bwe yava ku lusozi, ebibiina bingi ne bimugoberera.

- 2** Kale, laba, omugenge n'amusemberera n'amusinza, n'agamba nti Mukama wange, bw'oyagala, oyinza okunnongoosa.
- 3** N'agolola omukono, n'amukwatako, ng'agamba nti Njagala; longooka. Amangu ago ebigenge bye ne birongooka.
- 4** Yesu n'amugamba nti Laba tobuulirako muntu; naye ddayo weerage eri kabona, omutwalire ekitone Musa kye yalagira, kibeere omujulirwa gye bali.
- 5** Bwe yayingira mu Kaperunawumu, omwami w'ekitongole Omuruumi n'ajja gy'ali, n'amwegayirira,
- 6** ng'agamba nti Mukama wange, mulenzi wange agalamidde mu nnyumba akoozimbye, abonaabona kitalo.
- 7** N'amugamba nti Najja ne mmuwonya.
- 8** Omwami w'ekitongole Omuruumi n'addamu n'agamba nti Mukama wange, sisaanira ggwe okuyingira wansi w'akasolya kange: naye yogera kigambo bugambo, mulenzi wange anaawona.
- 9** Kubanga nange ndi muntu mutwalibwa, nga nnina baserikale be ntwala: bwe ηnjamba oyo nti Genda, agenda: n'omulala nti Jjangu, ajja; n'omuddu wange nti Kola oti, bw'akola.
- 10** Naye Yesu bwe yawulira, ne yeewuunya, n'agamba abaayita naye nti Ddala mbagamba nti Sinnalaba kukkiriza kunene nga kuno, newakubadde mu Isiraeri.
- 11** Nange mbagamba nti Bangi abaliva ebuvanjuba n'ebugwanjuba, abalituula awamu ne Ibulayimu, ne Isaaka ne Yakobo, mu bwakabaka obw'omu ggulu:
- 12** naye abaana b'obwakabaka baligoberwa mu kizikiza eky'ebweru: ye eriba okukaaba n'okulumba obujiji.
- 13** Yesu n'agamba omwami w'ekitongole Omuruumi nti Kale genda; nga bw'okkirizza, kibeere gy'oli bwe kityo. Omulenzi n'awonera mu kiseera ekyo.
- 14** Yesu bwe yayingira mu nnyumba ya Peetero, n'alaba nnyina mukazi we ng'agalamidde alwadde omusujja.
- 15** N'amukwata ku mukono, omusujja ne gumuwonako; n'agolokoka, n'amuweereza.
- 16** Obudde bwali buwungedde; ne bamuleetera bangi abakwatiddwa dayimooni: n'agoba dayimooni n'ekigambo n'awonya bona abiali balwadde:
- 17** ekigambo kituukirire ekyayogerwa nnabbi Isaaya, ng'agamba nti Ye yennyini yatwala obunafu bwaffe, ne yeetikka endwadde zaffe.
- 18** Awo Yesu bwe yalaba ebibiina bingi nga bimwetoolodde, n'alagira nti Tuwunguke tugende emitala w'eri.
- 19** Omuwandiisi omu n'ajja; n'amugamba nti Omuyigiriza, nnaayitanga naawe buli gy'onoogendanga yonna.
- 20** Yesu n'amugamba nti Ebibe birina obunnya, n'ennyonyi ez'omu bbanga zirina ebisu; naye Omwana w'omuntu talina w'assa mutwe gwe.
- 21** Omuyigirizwa we omulala n'amugamba nti Mukama wange, sooka ondeke ηnjende nziike kitange.
- 22** Naye Yesu n'amugamba nti Yita nange; leka abafu baziike abafu baabwe.
- 23** N'asaabala, abayigirizwa ne bagenda naye.
- 24** Omuyaga mungi ne gujja mu nnyanja, amayengo ne gayika mu lyato: naye yali yeebase.
- 25** Ne bajja gy'ali ne bamuzuukusa, nga bagamba nti, Mukama waffe, tulokole; tufa.

- 26** N'abagamba nti Kiki ekibatiisa, abalina okukkiriza okutono? N'alyoka agolokoka, n'akoma ku mpewo n'enyanja; n'eteeka nnyo.
- 27** Abantu ne beewuunya, nga bagamba nti Muntu ki ono, empewo n'enyanja okumuwlira?
- 28** Naye bwe yatuuka emitala w'eri mu nsi y'Abagadaleni, ne bamusisinkana abantu babiri abaaliko dayimooni, nga bava mu ntaana, bakambwe nnyo, nga tewali na muntu ayinza okuyita mu kkubo eryo.
- 29** Laba, ne boogerera waggulu ne bagamba nti otuvunaana ki, Omwana wa Katonda? ozze wano kutubonyaabonya ng'entuuko zaffe tezinnaba kutuuka?
- 30** Waaliwo walako ne we baali ekisibo ky'embizzi nnyingi nga zirya.
- 31** Dayimooni ne gimwegayirira ne gigamba nti Bw'onootugoba, tusindike mu kisibo ky'embizzi.
- 32** N'agigamba nti Mugende. Ne gibavaako, ne gigenda mu mbizzi : kale, laba, ekisibo kyonna ne kifubutuka ne kiserengetera ku bbangabanga mu nnyanja, ne zifiira mu mazzi.
- 33** N'abaali bazirunda ne badduka, ne bagenda mu kibuga, ne bababuulira byonna n'ebigambo by'ababaddeko dayimooni.
- 34** Laba, ekyalo kyonna ne kijja okusisinkana Yesu: bwe baamulaba, ne bamwegayirira okuva mu nsalo zaabwe.

ESSUULA 9

- N'**asaabala, n'awunguka, n'atuuka mu kibuga ky'ewaabwe.
- 2** Awo ne bamuleetera omulwadde akoozimbye, ng'agalamizibwa ku kitanda: naye Yesu bwe yalaba okukkiriza kwabwe, n'agamba oyo akoozimbye nti Mwana wange, guma omwoyo, ebibi byo bikuggiddwako.
- 3** Kale, laba, abawandiisi abalala ne boogera mu myoyo nti Ono avvoola Katonda.
- 4** Naye Yesu bwe yamanya ebirowoozo byabwe, n'agamba nti Kiki ekibalowoozesha obubi mu mitima gyammwe?
- 5** Kubanga ekyangu kiuwa okugamba nti Ebibi byo bikuggiddwako, oba okugamba nti Golokoka otambule?
- 6** Naye mutengeere ng'Omwana w'omuntu alina obuyinza ku nsi okuggyako ebibi n'agamba oyo akoozimbye nti Yimirira, ositule ekitanda kyo, oddeyo mu nnyumba yo.
- 7** N'agolokoka, n'agenda ewuwe.
- 8** Naye ebibiina bwe byalaba ne bitya, ne bigulumiza Katonda, eyawa abantu obuyinza obwenkanidde awo.
- 9** Yesu bwe yavaayo n'alaba omuntu, ayitibwa Matayo, ng'atudde mu ggwoolezo: n'amugamba nti Yita nange. N'agolokoka, n'ayita naye.
- 10** Awo olwatuuka bwe yali ng'atudde mu nju ng'alya, laba, ne wajja abawooza bangi, n'abantu ababi bangi, ne batuula wamu ne Yesu n'abayigirizwa be.
- 11** Abafalisaayo bwe baalaba, ne bagamba abayigirizwa be nti Omuyigiriza wammwe kiki ekimuliisa n'abawooza n'abantu ababi?
- 12** Naye bwe yawulira, n'agamba nti Abalamu tebeetaaga musawo, wabula abalwadde.
- 13** Naye mugende tuyige amakulu g'ekigambo kino nti Njagala kisa, so si ssaddaaka kubanga sajja kuyita batuukirivu, wabula abantu ababi.
- 14** Ne walyoka wajja w'ali abayigirizwa ba Yokaana ne bagamba nti Kiki ekitusiibya ffe n'Abaafalisaayo emirundi emingi, naye abayigirizwa bo tebasiiiba?

15 Yesu n'abagamba nti Abaana ab'omu mbaga ey'obugole bayinza batya okunakuwala awasizza omugole ng'akyali nabo? naye ennaku zigenda okujja awasizza omugole lw'alibaggibwako, ne balyoka basiiba.

16 Tewali muntu atunga kiwero ekiggya mu kyambalo ekikadde; kubanga ekyo ekitungibwamu kiyuza ekyambalo, n'ekituli kyeyongera okugaziwa.

17 So tebfuka mwenge musu mu nsawo za maliba enkadde; kubanga bwe bakola bwe batyo, ensawo ez'amaliba ziyulika, n'omwenge guyiika, n'ensawo ez'amaliba zifaafaagana: naye bafuka omwenge omusu mu nsawo ez'amaliba empya, byombi birama.

18 Bwe yali ng'aky'abagamba ebigambo ebyo, ne wajja omwami omu, n'amusinza n'agamba nti Muwala wange kaakano afudde: naye jjangu omuteekeko omukono, anaalamuka.

19 Yesu n'agolokoka n'amugoberera, n'abayigirizwa be.

20 Awo omukazi eyali alwalidde ekikulukuto ky'omusaayi emyaka kkumi n'ebiri, n'ajja ennyuma we, n'akoma ku lukugiro lw'ekyambalo kye:

21 kubanga yayogera mu mwoyo gwe nti Bwe nnaakoma obukomi ku kyambalo kye nnaawona.

22 Naye Yesu bwe yakyuka n'amulaba, n'agamba nti Mwana wange, guma omwoyo; okukkiriza kwo kukuwonyezza. Omukazi n'awona okuva mu kiseera ekyo.

23 Yesu bwe yatuuka mu nju y'omwami oyo, n'alaba abafuuwa endere, n'ekibiina nga bakuba ebiwoobe,

24 n'agamba nti Muveewo: kubanga omuwala tafudde, yeebase bwe basi. Ne bamusekerera nnyo.

25 Naye ekibiina bwe kyamala okugobebwawo, n'ayingira, n'amukwata ku mukono; omuwala n'agolokoka.

26 Ebigambo ebyo ne bibuna mu nsi eri yonna.

27 Naye Yesu bwe yavaayo, abazibe b'amaaso babiri ne bamugoberera, nga boogerera waggulu nga bagamba nti Tusaasire, ggwe omwana wa Dawudi.

28 Bwe yatuuka mu nju, abazibe b'amaaso ne bajja gy'ali: Yesu n'abagamba nti Mukkirizza nga nnyinza okukola kino? ne bamugamba nti Weewaawo, Mukama waffe.

29 N'alyoka akoma ku maaso gaabwe ng'agamba nti Nga bwe mukkirizza kibeere gye muli bwe kityo.

30 Amaaso gaabwe ne gazibuka. Yesu n'abakuitira ng'agamba nti Mulabe tewaba muntu amanya.

31 Naye ne bafuluma, ne babunya ebigambo bye mu nsi eri yonna.

32 Awo bwe baali bafuluma ne bamuleetera kasiru, ng'aliko dayimooni.

33 N'agoba dayimooni, kasiru n'ayogera; ebibiina ne byewuunya, ne bigamba nti Edda n'edda tewalabikanga bwe kiti mu Isiraeri.

34 Naye Abafalisaayo ne bagamba nti Agoba dayimooni ku bwa mukulu wa dayimooni.

35 Yesu n'ayitayita mu bibuga byonna, n'embuga zonna, ng'ayigiriza mu makunjaaniro gaabwe, ng'abuulira enjiri ey'obwakabaka, ng'awonya endwadde zonna n'obunafu bwonna.

36 Naye bwe yalaba ebibiina, n'abisaaasira, kubanga baali bakooye nnyo nga basaasaanye, ng'endiga ezitalina musumba.

37 N'alyoka agamba abayigirizwa be nti Eby'okukungula bye bingi, naye abakozi be batono.

38 Kale musabe Omwami w'eby'okukungula, asindike abakozi mu by'okukungula bye.

ESSUULA 10

N' ayita abayigirizwa be ekkumi n'ababiri, n'abawa obuyinza ku dayimooni omubi, okumugobanga, n'okuwonyanga endwadde zonna n'obunafu bwonna.

2 Abatume abo ekkumi n'ababiri, amannya gaabwe ge gano: eyasooka ye Simooni, ayitibwa Peetero, ne Andereya muganda we; Yakobo omwana wa Zebbedaayo, ne Yokaana muganda we;

3 Firipo, ne Battolomaayo; Tomasi, ne Matayo omuwooza; Yakobo omwana wa Alufaayo, ne Saddayo;

4 Simooni Omukananaayo, ne Yuda Isukalyoti, ye yamulyamu olukwe.

5 Yesu n'abatuma abo ekkumi n'ababiri n'ababuulirira, ng'agamba nti Temugendanga mu makubo g'ab'amawanga, so temuyingiranga mu bibuga by'Abasamaliya;

6 naye waakiri mugende eri endiga ezaabula ez'omu nnyumba ya Isiraeri.

7 Bwe mubanga mutambula mbuulirenga nga mugamba nti Obwakabaka obw'omu ggulu bunaatera okutuuka.

8 Muwonyenga abalwadde, muzuukizenga abafu, mulongoosenga abagenge, mugobenga dayimooni: mwaweebwa buwa, nammwe muwenga buwa.

9 Temubeeranga na zaabu, newakubadde effeeza, newakubadde ebikomo mu nkoba zammwe;

10 so n'ensawo etambula, newakubadde ekkanzu ebbiri, newakubadde engatto, newakubadde omuggo: kubanga akola emirimu asaanira okuweebwa emmere ye.

11 Naye buli kibuga kye munaayingirangamu, oba mbuga, munonyeengamu omuntu bw'ali asaana; musulanga omwo okutuusa lwe mulivaayo.

12 Bwe munaayingiranga mu nju, mugiramusenga.

13 Enju bw'esaananga, emirembe gyammwe gjijenga ku yo: naye bw'etasaananga, emirembe gyammwe giddenga gye muli.

14 Era omuntu bw'atabasembezanga newakubadde okuwulira ebigambo byammwe bwe muvanga mu nju eyo oba mu kibuga ekkyo, mukunkumulanga enfuufu ey'omu bigere byammwe.

15 Ddala mbagamba nti ensi ya Sodoma ne Ggomola eriba n'okubonyaabonyezebwa okuligumiikirizika ku lunaku olw'omusango, okukira ekibuga ekkyo.

16 Laba, nze mbatuma ng'endiga wakati mu misege: kale mubanga n'amagezi ng'emisota, era mubanga ng'amayiba obutaba na bukuusa.

17 Naye mwekuumanga abantu: kubanga balibawaayo mu nkiiko, ne mu makunjaaaniro gaabwe balibakubiramu;

18 era mulitwalibwa eri abaamasaza n'eri bakabaka okubalanga nze, okuba obujulirwa eri bo n'ab'amawanga.

19 Naye bwe banaabawangayo, temveralikiranga nti Tunaagamba tutya? nti Tunaayogera ki? kubanga muliweebwa mu kiseera ekkyo bye mulyogera.

20 Kubanga si mmwe mwogera, wabula Omwoyo gwa Kitammwe ye ayogerera mu mmwe.

21 Ow'oluganda anaawangayo muganda we okufa, ne kitaawe omwana: n'abaana

banaajeemeranga ababazaala, n'okubassa.

22 Munaakyayibwanga abantu bonna okubalanga erinnya lyange: naye alinyiikira okutuuka ku nkomerero, ye alirokoka.

23 Bwe babagobanga mu kibuga ekyo, muddukira mu ky'okubiri: kubanga ddala mbagamba nti Temulibunya bibuga bya Isiraeri, okutuusa Omwana w'omuntu lw'alijja.

24 Omuyigirizwa tasinga amuyigiriza, so n'omuddu tasinga mukama we.

25 Kimumala omuyigirizwa okuba ng'amuyigiriza, n'omuddu okuba nga mukama we. Oba nga bayise nannyini nju Beeruzebuli, tebalisinzaawo abo abali mu nju ye?

26 Kale temubatyanga: kubanga tewali kigambo ekyabikibwa, ekitalibikkulwa, newakubadde ekyakwekebw, ekitalimanyibwa.

27 Kye mbagambira mu kizikiza, mukyogereranga mu musana: kye muwlira mu kutu, mukibuuliriranga waggulu ku nnyumba.

28 So temubatyanga abatta omubiri, naye nga tebayinza kutta bulamu: naye mumutyenga ayinza okuzikiririza obulamu n'omubiri mu Ggeyeena.

29 Enkazaluggya ebbiri tebazitundamu ppeesa limu? era tewaliba n'emu ku zo erigwa wansi Kitammwe nga tamanyi:

30 era n'enviiri zammwe ez'oku mutwe zaabalibwa zonna.

31 Kale temutyanga; mmwe musinga enkazaluggya ennyingi.

32 Kale buli muntu yenna alinjatulira mu maaso g'abantu, nange ndimwatulira mu maaso ga Kitange ali mu ggulu.

33 Naye yenna alinneegaanira mu maaso g'abantu, nange ndimwegaanira mu maaso ga Kitange ali mu ggulu.

34 Temulowooza nti najja kuleeta mirembe ku nsi: saja kuleeta mirembe, wabula ekitala.

35 Kubanga najja kwawukanya omwana ne kitaawe, omuwala ne nnyina, omugole ne nyazaala we;

36 abalabe b'omuntu banaabanga ba mu nnyumba ye.

37 Ayagala kitaawe oba nnyina okubasinza nze, tansaanira; ayagala mutabani oba muwala we okubasinza nze, tansaanira.

38 N'oyo atakwata musalaba gwe n'agoberera ennyuma wange, tansaanira.

39 Alaba obulamu bwe alibubuza; abuza obulamu bwe ku lwange alibulaba.

40 Akkiriza mmwe ng'akkirizza nze, akkiriza nze ng'akkirizza eyantuma.

41 Akkiriza nnabbi mu linnya lya nnabbi aliweebwa empeera ya nnabbi; naye akkiriza omutuukirivu mu linnya ly'omutuukirivu aliweebwa empeera y'omutuukirivu.

42 Era buli amuwa okunywa omu ku abo abatono ekikompe ky'amazzi amannyogovu kyokka, mu linnya ly'omuyigirizwa, mazima mbagamba nti empeera ye terimubula n'akatono.

ESSUULA 11

Awo olwatuuka Yesu bwe yamala okulagira abayigirizwa be ekkumi n'ababiri, n'avaayo n'agenda okuyigiriza n'okubuulira mu bibuga byabwe.

2 Naye Yokaana bwe yawulirira mu kkomera ebikolwa bya Kristo; n'atuma abayigirizwa be,

3 okumugamba nti Ggwe wuuyo aija oba tulindirire mulala?

4 Yesu n'addamu n'abagamba nti Muddeeyo mutegeeze Yokaana bye muwlira ne bye

mulaba:

- 5** abazibye amaaso balaba, n'abalema batambula, n'abagenge balongoosebwa, n'abaggavu b'amatu bawulira, n'abafu bazuukizibwa, n'abanaku babuulirwa enjiri.
- 6** Naye yenna alina omukisa atalinneesittalako.
- 7** Nabo bwe baagenda, Yesu n'asooka okwogera n'ebibiina ku Yokaana nti Kiki kye nwagenderera mu ddungu okutunuulira? olumuli olunyeenyezebwa n'empewo?
- 8** Naye kiki kye mwagenderera okulaba? omuntu ayambadde ezinekaaneka? Laba, abambala ezinekaaneka baba mu nnyumba za bakabaka.
- 9** Naye kiki kye mwagenderera? okulaba nnabbi? Weewaawo, mbagamba, era asingira ddala nnabbi.
- 10** Oyo ye yawandiikwako nti Laba, ntuma omubaka wange mu maaso go, Alikukulembera alirongoosa ekkubo lyo.
- 11** Ddala mbagamba nti Tevanga mu abo abazaalibwa abakazi omuntu asinga Yokaana Omubatiza: naye omuto mu bwakabaka obw'omu ggulu amusinga ye.
- 12** Okuva ku biro bya Yokaana Omubatiza okutuusa leero obwakabaka obw'omu ggulu buwaguzibwa, n'abawaguza babunyaga lwa maanyi.
- 13** Kubanga bannabbi bonna n'amateeka baalagula okutuusa ku Yokaana.
- 14** Era oba mwagala okukkiriza, oyo ye Eriya agenda okujja.
- 15** Alina amatu ag'okuwulira, awulire.
- 16** Naye nnaafaananya ki emirembe gino? Gifaanana n'abaana abato abatuula mu butale abayita bannaabwe,
- 17** nga bagamba nti Twabafuuyira emirere, so nammwe temwazina; twabakubira ebiwoobe, so temwakaaba.
- 18** Kubanga Yokaana yajja nga talya so nga tanywa, ne boogera nti Aliko dayimooni.
- 19** Omwana w'omuntu yajja ng'alya ng'anywa, ne boogera nti Laba, omuluvu oyo, era omutamiivu, mukwano gw'abawooza era ogw'abalina ebibi! Era amagezi gaweebwa obutuukirivu olw'ebikolwa byago.
- 20** N'asookera awo okubuulirira ebibuga mwe yakolera eby'amaanyi bye ebingi, kubanga tebyenanya.
- 21** Zirikusanga ggwe Kolaziini! zirikusanga ggwe Besusayida! kubanga eby'amaanyi ebyakolerwa mu mmwe, singa byakolerwa mu Ttuulo ne Sidoni, singa byenanya dda, singa bali mu bibukutu ne mu vvu.
- 22** Naye mbagamba nti Ku lunaku olw'omusango Ttuulo ne Sidoni baliba n'okubonyaabonyezebwa okuligumiikirizika okusinga mmwe.
- 23** Naawe, Kaperunawumu, oligulumizibwa okutuuka ku ggulu? olikka e Magombe: kubanga eby'amaanyi ebyakolerwa mu ggwe singa byakolerwa mu Sodomu, singa weekiri ne kaakano.
- 24** Naye mbagamba nti Ku lunaku olw'omusango ensi y'e Sodomu eriba n'okubonyaabonyezebwa okuligumiikirizika okusinga ggwe.
- 25** Mu biro ebyo Yesu yaddamu n'agamba nti Nkwebaza, Kitange, Mukama w'eggulu n'ensi, kubanga wakisa ebigambo bino ab'amagezi n'abakabakaba n'obibikkulira abaana abato:
- 26** weewaawo, Kitange, kubanga bwe kityo bwe kyasiimibwa mu maaso go.
- 27** Ebintu byonna byankwasibwa Kitange: so tewali muntu amanyi Omwana wabula Kitaawe; so tewali muntu amanyi Kitaawe wabula Omwana, na buli muntu Omwana gw'ayagala okumubikkulira.

28 Mujje gye ndi, mmwe mwenna abakooye era abazitoowereddwa nange nnaabawummuza.

29 Mwetikke ekikoligo kyange, muyigire ku nze; kubanga ndi muteefu era omuwombeefu mu mutima: nammwe muliraba ekiwummulo eky'omu myoyo gyammwe.

30 Kubanga ekikoligo kyange si kizibu, n'omugugu gwange mwangu.

ESSUULA 12

Awo mu biro ebyo Yesu n'ayita mu nnimiro y'enjaano ku ssabbiiti; abayigirizwa be ne balumwa enjala, ne batandika okunoga ebirimba by'enjaano, ne balya.

2 Naye Abafalisaayo bwe baalaba, ne bamugamba nti Laba, abayigirizwa bo bakola eky'omuzizo okukolera ku ssabbiiti.

3 Naye n'abagamba nti Temusomanga Dawudi bwe yakola, bwe yalumwa enjala, ne be yali nabo;

4 bwe yayingira mu nnyumba ya Katonda, n'alya emigaati egy'okulaga egiali eg'yomuzizo ye okugiryia newakubadde be yali nabo, wabula bakabona bokka?

5 Nantiki temusomanga mu mateeka, bakabona mu yeekaalu ku ssabbiiti bwe baasobya ssabbiiti, so tebazza musango?

6 Naye mbagamba nti ali wano asinga yeekaalu obukulu.

7 Naye singa mumanyi amakulu ga kino nti Njagala ekisa, so si ssaddaaka, temwandinenyezza abatazzizza musango.

8 Kubanga Omwana w'omuntu ye mukama wa ssabbiiti.

9 N'avaayo, n'aja mu kkuŋŋaaniro lyabwe:

10 era, laba, mwalimu omuntu eyalina omukono ogukaze. Ne bamubuuza, nga bagamba nti Kirungi okuwonyeza omuntu ku ssabbiiti? era bamuwawaabire.

11 N'abagamba nti Ani mu mmwe, bw'aliba n'endiga ye emu n'emala egwa mu bunnya ku ssabbiiti, ataligikwata atagiggyamu?

12 Omuntu tasinga nnyo ndiga? Kale kirungi okukola obulungi ku ssabbiiti.

13 N'alyoka agamba omuntu oyo nti Golola omukono gwo. N'agugolola; ne guwona, ne guba ng'ogw'okubiri.

14 Naye Abafalisaayo ne bafuluma, ne bamwekobaana bwe banaamuzikiriza.

15 Yesu bwe yategeera n'avaayo: abantu bangi ne bagenda naye; n'awonya bonna,

16 n'abakomako baleme okumwatiikiriza:

17 kituukirire ekyayogererwa mu Isaaya nnabbi nti

18 Laba mulenzi wange gwe nnalondamu; Gwe njagala, ansanyusa emmeeme yange: Ndimuteekako Omwoyo gwange, Alibuulira amawanga omusango.

19 Taliyomba, so talireekaana; So tewaliba muntu aliwulira eddoboozi lye mu nguudo.

20 Olumuli olwatifu talirumenya, So n'enfuuzi ezinyooka talizizikiza, Okutuusa lw'alisisindika omusango okuwangula.

21 N'erinnya lye amawanga galirisuubira.

22 Awo ne bamuleetera omuntu aliko dayimooni, ng'azibye amaaso n'omumwa: n'amuwonya, oyo eyali azibye omumwa n'ayogera n'alaba.

23 Ebibiina ne bisamaalirira byonna, ne byogera nti Ono ye mwana wa Dawudi?

24 Naye Abafalisaayo bwe baawulira, ne boogera nti Oyo tagoba dayimooni, wabula ku bwa Beeruzebuli omukulu wa dayimooni.

25 Bwe yamanya okulowooza kwabwe n'abagamba nti Buli bwakabaka bwe bwawukana bwokka na bwokka buzika; na buli kibuga oba nnyumba bw'eyawukana yokka na yokka terirwawo:

26 ne Setaani bw'agoba Setaani ayawukana yekka na yekka; n'obwakabaka bwe bulirwawo butya?

27 Oba nga nze ngoba dayimooni ku bwa Beeruzebuli, abaana bammwe bagigoba ku bw'ani? kale abo be balibasalira omusango.

28 Naye oba nga nze ngoba dayimooni ku bw'Omwoyo gwa Katonda, kale obwakabaka bwa Katonda bubajjidde.

29 Oba omuntu ayinza atya okuyingira mu nju y'omuntu ow'amaanyi, n'anyaga ebintu bye, wabula ng'asoose kusiba ow'amaanyi oli? n'alyoka anyaga enju ye.

30 Omuntu atabeera nange mulabe wange; era omuntu atakunjaanyiza wamu nange asaasaanya.

31 Kyenva mbagamba nti Abantu balisonyiyibwa buli kibi n'eky'okuvvoola, naye okuvvoola Omwoyo tekulisoniyiyika.

32 Buli muntu alivvoola Omwana w'omuntu alisonyiyibwa; naye buli muntu alivvoola Omwoyo Omutukuvu talisonyiyibwa, newakubadde mu mirembe egya kaakano, newakubadde mu mirembe egigenda okujja.

33 Oba mufuule omuti omulungi, n'ebibala byagwo bibe birungi; oba mufuule omuti omubi, n'ebibala byagwo bibe bibi: kubanga omuti gutegeererwa ku bibala byagwo.

34 Mmwe abaana b'emisota, muyinza mutya okwogera ebigambo ebirungi nga muli babi? kubanga ku ebyo ebijjula mu mutima, akamwa bye koogera.

35 Omuntu omulungi ebirungi abiggya mu tterekero lye eddungi: n'omuntu omubi ebibi abiggya mu tterekero lye ebbi.

36 Era mbagamba nti Buli kigambo ekitaliimu abantu kye boogera, balikiwoleza ku lunaku olw'omusango.

37 Kubanga ebigambo byo bye birikuweesa obutuukirivu, n'ebigambo byo bye birikusinza omusango.

38 Awo abawandiisi abalala n'Abafalisaayo ne bamuddamu ne bagamba nti Omuyigiriza, twagala otulage akabonero tukalabe.

39 Naye n'addamu n'abagamba nti Ab'emirembe emibi era egypt'obwenzi banonya akabonero: so tebaliweebwa kabonero wabula akabonero ka nnabbi Yona:

40 kuba nga Yona bwe yamala ennaku essatu, emisana n'ekiro, mu lubuto Iwa lukwata; bw'atylo n'Omwana w'omuntu bw'alimala ennaku essatu, emisana n'ekiro, mu mutima gw'ettaka.

41 Abantu ab'e Nnineeve baliyimirira mu musango wamu n'abantu ab'emirembe gino, era balibasinza omusango: kubanga Yona bwe yababuulira ne beenenya; era, laba, asinga Yona ali wano.

42 Kabaka omukazi ow'omu bukiika obwa ddyo aliyimirira mu musango wamu n'abantu ab'emirembe gino, era alibasinza omusango; kubanga yava ku nkomerero y'ensi okuwulira amagezi ga Sulemaani; era, laba, asinga Sulemaani ali wano.

43 Naye dayimooni omubi bw'ava mu muntu, atambula mu nsenyi enkalu, nga anoonya aw'okuwummulira, naye n'abulwa.

44 Kale agamba nti Naddayo mu nnyumba yange mwe nnava; bw'atuukamu, agiraba nga njereere, enyiridde, ng'erongoosebbwa.

45 Awo agenda, n'aleeterako dayimooni abalala musanvu abamusinga obubi, nabo bwe bayingira babeera omwo: n'ebi'oluvannyuma eby'omuntu oyo birisinga obubi

ebi'olubereberye. Bwe kiriba bwe kityo eri ab'emirembe gino emibi.

46 Bwe yali ng'akyayogera n'ebibiina, laba, nnyina ne baganda be baali bayimiridde bweru, nga baagala kwogera naye.

47 Omuntu n'amugamba nti Laba, nnyoko ne baganda bo bayimiridde bweru, baagala kwogera naawe.

48 Naye n'addamu n'agamba oyo amubuulidde nti Ani mmange? be baani baganda bange?

49 N'agolola omukono eri abayigirizwa be, n'agamba nti Laba, mmange ne baganda bange!

50 Kubanga buli akola Kitange ali mu ggulu by'ayagala, ye muganda wange, ye mwannyinaze, ye mmange.

ESSUULA 13

Ku lunaku olwo Yesu n'afuluma mu nju, n'atuula ku mabbali g'enyanja.

2 Ebibiina bingi ne bimukunjaanirako, n'okusaabala n'asaabala mu lyato, n'atuula; ekibiina kyonna ne kiyimirira ku ttale.

3 N'ayogera nabo bingi mu ngero, ng'agamba nti Laba, omusizi yafuluma okusiga;

4 bwe yali ng'asiga, ensigo endala ne zigwa ku mabbali g'ekkubo, ennyonyi ne zija ne zizirya:

5 endala ne zigwa awali enjazi, awatali ttaka lingi amangu ago ne zimera, kubanga tezaalina ttaka ggwanvu:

6 enjuba bwe yavaayo, ne ziwotookerera kubanga tezaalina mmizi, ne zikala.

7 Endala ne zigwa ku maggwa; amaggwa ne gamera, ne gazisia:

8 endala ne zigwa ku ttaka eddungi, ne zibala emmere, endala kikumi, endala nkaaga, endala makumi asatu

9 Alina amatu, awulire.

10 Abayigirizwa ne bajja ne bamugamba nti Kiki ekikwogeza nabo mu ngero?

11 N'addamu n'abagamba nti Mmwe muweereddwa okumanya ebigambo eby'ekyama eby'obwakabaka obw'omu ggulu naye bo tebaweeddwa.

12 Kubanga buli alina, aliweebwa, era alisukkirirawo: naye buli atalina aliggibwako ne ky'ali nakyo.

13 Kyenva njogera nabo mu ngero kubanga bwe balaba tebalaba, bwe bawulira, tebawulira, so tebategeera.

14 Naye Isaaya bye yalagula bibatuukiriridde, ebyayogera nti Muliwulira buwulizi, naye temulitegeera; Muliraba bulabi, naye temulyetegereza:

15 Kuba omutima gw'abantu bano gusavuwadde, N'amatu gaabwe gawulira bubi, N'amaaso gaabwe bagazibye; Baleme okulaba n'amaaso, n'okuwulira n'amatu, N'okutegeera n'omutima, N'okukyuka, Ne mbawonya.

16 Naye amaaso gammwe galina omukisa, kubanga galaba; n'amatu gammwe, kubanga gawulira.

17 Kubanga mazima mbagamba nti Bannabbi bangi n'abantu abatuukirivu abeegombanga okulaba bye mutunuulira, so tebaabiraba; n'okuwulira bye muwulira, so tebaabiulira.

18 Kale mmwe muwulire olugero lw'omusizi.

19 Buli awulira ekigambo eky'obwakabaka, nga takitededde, omubi oyo ajja, n'akwakula ekisigiddwa mu mutima gwe. Oyo ye yasigibwa ku mabbali g'ekkubo.

- 20** N'oyo eyasigibwa awali enjazi, ye oyo awulira ekigambo, amangu ago n'akikkiriza n'essanyu;
- 21** naye talina mmizi munda mu ye, naye, alwawo katono; bwe wabaawo ennaku n'okuyigganyizibwa olw'ekigambo, amangu ago yeestalla.
- 22** N'oyo eyasigibwa mu maggwa, ye oyo awulira ekigambo; naye okweraliikirira kw'ensi, n'obulimba bw'obugagga bizisa ekigambo, era tabala.
- 23** N'oyo eyasigibwa ku ttaka eddungi, ye oyo awulira ekigambo, n'akitegeera; oyo ddala abala ddala ebibala, omulala aleeta kikumi, omulala nkaaga, omulala makumi asatu.
- 24** Awo n'abaleetera olugero olulala n'ayogera nti Obwakabaka obw'omu ggulu bufanaanyizibwa n'omuntu eyasiga ensigo ennungi mu nnimiro ye:
- 25** naye abantu bwe baali beebase omulabe we n'ajja n'asigamu eηjaano ey'omu nsiko mu ηjaano ennungi, n'agenda.
- 26** Naye bwe yameruka, bwe yayanya, n'erabika n'eηjaano ey'omu nsiko.
- 27** Abaddu be ne bajja ne bagamba omwami nti Ssebo, tewasiga nsigo nnungi mu nnimiro yo? kale yali etya okubaamu eηjaano ey'omu nsiko?
- 28** N'abagamba nti Omulabe ye yakola atyo. Abaddu ne bamugamba nti Kale oyagala tugende tugikoolemu?
- 29** Naye n'agamba nti Nedda; mpozzi bwe munaaba mukoolamu eηjaano ey'omu nsiko, munaggiramu n'eηjaano yennyini.
- 30** Muleke bikule byombi bituuse amakungula: mu biro eby'amakungula ndigamba abakunguzi nti Musooke mukuηjaanye eηjaano ey'omu nsiko, mugisibe emiganda eyokebwe: naye eηjaano yennyini mugikuηjaanyize mu ggwanika lyange.
- 31** N'abaleetera olugero olulala, ng'agamba nti Obwakabaka obw'omu ggulu bufaanana n'akaweke ka kaladaali, omuntu ke yaddirra, n'akasiga mu nnimiro ye:
- 32** nako nga ke katono okusinga ensigo zonna; naye bwe kaakula, ne kaba kanene okusinga omuddo gwonna, ne kaba omuti, n'ennyonyi ez'omu bbanga nga zija, nga zibeera ku matabi gaagwo.
- 33** N'abagerera olugero olulala nti Obwakabaka obw'omu ggulu bufaanana n'ekizimbulukusa, omukazi kye yaddirra, n'akissa mu bubbo busatu obw'obutta, n'okuzimbulukuka ne buzimbulukuka bwonna.
- 34** Ebigambo ebyo byonna Yesu yabigamba ebibiina mu ngero; naye awatali lugero teyabagamba kigambo:
- 35** kituukirire ekyayogererwa mu nnabbi, ng'agamba nti Ndyasamya akamwa kange mu ngero; Ndireeta ebigambo ebyakwekebwa okuva ku kutondebwka kw'ensi.
- 36** Awo n'asiibula ebibiina, n'ayingira mu nju: abayigirizwa be ne bajja w'ali, ne bagamba nti Tutegeeze olugero olw'eηjaano ey'omu nsiko eyali mu nnimiro.
- 37** N'addamu n'agamba nti Asiga ensigo ennungi ye Mwana w'omuntu;
- 38** ennimo ye nsi; ensigo ennungi, abo be baana b'obwakabaka; n'eηjaano ey'omu nsiko be baana b'omubi;
- 39** omulabe eyagisiga ye Setaani: amakungula ye nkomerero y'ensi; n'abakunguzi be bamalayika.
- 40** Kale ng'eηjaano ey'omu nsiko bw'ekuηjaanyizibwa n'eyokebwa mu muliro; bwe kityo bwe kiriba ku nkomerero y'ensi.
- 41** Omwana w'omuntu alitura bamalayika be, nabo baliggyamu mu bwakabaka bwe ebintu byonna ebisittaza, n'abo abakola obubi,
- 42** balibasuula mu kikoomi eky'omuliro: mwe muliba okukaaba amaziga n'okulumwa obujiji.

43 Kale abantu abatuukirivu balimasamasa ng'enjuba mu bwakabaka bwa Kitaabwe. Alina amatu, awulire.

44 Obwakabaka obw'omu ggulu bufaanana n'eky'obugagga ekyakisibwa mu lusuku; omuntu n'akiraba, n'akikweka; n'olw'essanyu lye n'agenda n'atunda by'ali nabyo byonna, n'agula olusuku olwo.

45 Nate, obwakabaka obw'omu ggulu bufaanana omuntu omutunzi anoonya eruulu ennungi:

46 bwe yalaba eruulu emu ey'omuwendo omungi, n'agenda n'atunda by'ali nabyo byonna, n'agigula.

47 Nate, obwakabaka obw'omu ggulu bufaanana ekiragala, kye basuula mu nnyanja, ne kikuŋjaanya ebya buli ngeri:

48 bwe kyajjula, ne bakiwalulira ku ttale; ne batuula, ne bakuŋjaanyiza ebirungi mu nkanga, ebibi ne babisuula.

49 Bwe kityo bwe kiriba ku nkomerero y'ensi: bamalayika balijja, balyawulamu abantu ababi mu batuukirivu,

50 balibasuula mu kikoomi eky'omuliro: mwe muliba okukaaba amaziga n'okulumu obujiji.

51 Mubitegedde ebigambo bino byonna? Ne bamugamba nti Weewaawo.

52 N'abagamba nti Buli muwandiisi eyayigirizibwa eby'obwakabaka obw'omu ggulu, kyava afaanana n'omuntu alina ennyumba ye, aggya mu tterekeri lye ebintu ebiggya n'ebikadde.

53 Awo olwatuuka Yesu bwe yamala engero zino, n'avaayo.

54 Bwe yatuuka mu nsi y'ewaabwe n'abayigiriza mu kkuŋjaaniro lyabwe, n'okuwuniikirira ne bawuniikirira, ne bagamba nti Ono yaggya wa amagezi gano, n'ebi'amaanyi bino?

55 Ono si ye mwana w'omubazzi? nnyina si gwe bayita Malyamu? ne baganda be Yakobo, ne Yusufu, ne Simooni, ne Yuda?

56 Ne bannyina bona tebali waffe? Kale ono yaggya wa ebigambo bino byonna?

57 Ne bamunyiigira. Naye Yesu n'abagamba nti Nnabbi tabulwa kitibwa, wabula mu nsi y'ewaabwe, ne mu nnyumba y'ewaabwe.

58 So teyakolayo bya magero bingi olw'obutakkiriza bwabwe.

ESSUULA 14

Mu biro biri Kerode ow'essaza n'awulira ettutumu lya Yesu,

2 n'agamba abaddu be nti Oyo ye Yokaana Omubatiza; azuukidde mu bafu; era eby'amaanyi bino kyebiva bikolera mu ye.

3 Kubanga Kerode yali akutte Yokaana, n'amusiba, n'amuteeka mu kkomera olwa Kerodiya, mukazi wa Firipo muganda we.

4 Kubanga Yokaana yamugamba nti Kya muzizo ggwe okubeera naye.

5 Bwe yali ayagala okumutta, n'aty aabantu, kubanga baamulowooza nga ye nnabbi.

6 Bwe Iwatuuka olw'okujukira amazaalibwa ga Kerode, omuwala wa Kerodiya n'azina mu maaso gaabwe, n'asanyusa Kerode.

7 Awo n'alayira n'asuubiza okumuwa kyonna kyonna ky'anaasaba.

8 Naye, bwe yaweererwa nnyina, n'agamba nti Mpeera wano mu lutiba omutwe gwa Yokaana Omubatiza.

9 Kabaka n'alumwa; naye olw'ebirayiro bye, n'olw'abo abaali batudde nga balya naye,

n'lagira okugumuwa;

10 n'atuma, n'atemako Yokaana omutwe mu kkomera.

11 Ne baleeta omutwe gwe mu lutiba, ne baguwa omuwala: n'agutwalira nnyina.

12 Abayigirizwa be ne bajja, ne basitula omulambo, ne bamuziika; ne bagenda ne babuulira Yesu.

13 Awo, Yesu bwe yawulira, n'aviirayo mu lyato, n'agenda awali eddungu kyama: ebibiina bwe byawulira, ne biva mu bibuga ne bimugoberera nga biyita ku lukalu.

14 N'avaayo, n'alaba ekibiina kinene, n'abasaasira, n'awonya abalwadde baabwe.

15 Bwe bwawungeera, abayigirizwa ne bajja w'ali, ne bagamba nti Wano ddungu, obudde buyise nnyo; siibula abantu, bagende mu bibuga, beegulire emmere.

16 Naye Yesu n'abagamba nti Tewali kibazzisaayo; mmwe mubawe ebyokulya.

17 Ne bamugamba nti Tetulina kintu wano wabula emigaati etaano, n'ebyennyanya bibiri.

18 N'agamba nti Mubindeetere wano.

19 N'alagira ebibiina okutuula ku muddo; n'atwala emigaati etaano n'ebyennyanya bibiri, n'atunula waggulu mu ggulu, ne yeebaza, n'amenyamu emigaati n'agiwa abayigirizwa, abayigirizwa ne bagabira ebibiina.

20 Ne balya bona, ne bakkuta: ne bakunjaanya obukunkumuka obwasigalawo, ebibbo kkumi na bibiri ebyajjula.

21 N'abo abaalya baali abasajja ng'enkumi ttaano, abakazi n'abaana obutabassaako:

22 Amangu ago n'awaliriza abayigirizwa okusaabala, bamukulembere okugenda emitala w'eri, amale okusiibula ebibiina.

23 Bwe yamala okusiibula ebibiina, n'alinnya ku lusozi yekka okusaba: obudde bwe bwawungeera, yaliyo bw'omu.

24 Naye eryato lyali limaze okutuuka mu buziba, nga lyesunda n'amayengo, kubanga omuyaga gwabafuluma mu maaso.

25 Awo ekiro mu kisisimuka eky'okuna n'ajja gye bali, ng'atambula ku nnyanja.

26 Abayigirizwa bwe baamulaba ng'atambula ku nnyanja, ne beeraliikirira, ne bagamba nti Dayimooni; ne beekanga nga batya.

27 Amangu ago Yesu n'ayogera nabo, n'agamba nti Muddeemu omwoyo: nze nzuuno; temutya.

28 Peetero n'amuddamu n'agamba nti Mukama wange, oba nga ggwe wuuyo, ndagira njije gy'oli ku mazzi.

29 N'agamba nti Jjangu. Peetero n'ava mu lyato, n'atambulira ku mazzi, okugenda eri Yesu.

30 Naye, bwe yalaba omuyaga, n'aty: n'atanula okusaanawo, n'akaaba, n'agamba nti Mukama wange, ndokola.

31 Amangu ago Yesu n'agolola omukono, n'amukwata, n'amugamba nti Ggwe alina okukkiriza okutono, kiki ekikubuuizzabuuzzizza?

32 Bwe baalinnya mu lyato, omuyaga ne guggwaawo.

33 N'abo abaali mu lyato ne bamusinza, nga bagamba nti Mazima oli Mwana wa Katonda.

34 Bwe baamala okuwunguka, ne batuuka ku lukalu olw'e Genesaleeti.

35 Abantu baayo bwe baamumanya, ne batuma mu nsi eyo yonna eriraanyeewo, ne bamuleetera bona abalwadde;

36 ne bamwegayirira bakomeko bukomi ku lukugiro lw'ekyambalo kye; bona abaakomako ne bawonyezebwa ddala.

ESSUULA 15

Awo ne bajja eri Yesu Abafalisaayo n'abawandiisi abaava mu Yerusaalemi, nga bagamba nti

2 Abayigirizwa bo kiki ekiboonoonyesa obulombolombo bwe twaweebwa abakadde? kubanga tebanaaba mu ngalo nga balya emmere.

3 N'addamu n'abagamba nti Nammwe kiki ekiboonoonyesa etteeka lya Katonda olw'obulombolombo bwe mwaweebwa?

4 Kubanga Katonda yagamba nti Ossangamu ekitiibwa kitaawo ne nnyoko: nate nti Avumanga kitaawe oba nnyina, bamuttanga bussi.

5 Naye mmwe mugamba nti Buli aligamba kitaawe oba nnyina nti Kyonna kye nnandikuwadde okukugasa, nkiwadde Katonda,

6 alireka okussaamu ekitiibwa kitaawe. Mwadibya ekigambo kya Katonda olw'obulombolombo bwammwe bwe mwaweebwa.

7 Mmwe bannanfuusi, Isaaya yalagula bulungi ku mmwe, ng'agamba nti

8 Abantu bano banzisaamu ekitiibwa kya ku mimwa; Naye omutima gwabwe gundi wala.

9 Naye bansinziza bwereere, Nga bayigiriza amateeka g'abantu nga bye by'okukwata.

10 N'ayita ekibiina, n'abagamba nti Muwlire, mutegeere:

11 ekiyingira mu kamwa si kye kyonoona omuntu; naye ekiva mu kamwa, ekyo kye kyonoona omuntu.

12 Awo abayigirizwa ne bajja, ne bamugamba nti Omanyi Abafalisaayo nga baanyiiga, bwe baawulira ekigambo ekyo?

13 Naye n'addamu n'agamba nti Buli kisimbe Kitange ow'omu ggulu ky'ataasimba, kirisimbilibwa.

14 Mubaleke: be basaale abatalaba. Naye omuzibe w'amaaso bw'akulembra muzibe munne bombi baligwa mu bunnya.

15 Peetero n'addamu n'amugamba nti Tunnyonnyole olugero olwo.

16 Naye n'agamba nti Era nammwe temunnaba kuba na magezi.

17 Temutegeera nti buli ekiyingira mu kamwa kigenda mu lubuto, ne kisuulibwa mu kiyigo?

18 Naye ebifuluma mu kamwa biva mu mutima; n'ebyo bye byonoona omuntu.

19 Kubanga mu mutima mwe muva ebirowoozo ebibi, obussi, obwenzi, obukaba, obubbi, okuwaayiriza, okuvuma:

20 ebyo bye byonoona omuntu: naye okulya nga tanaabye mu ngalo tekwonoona muntu.

21 Yesu n'avaayo, n'agenda ku njuyi z'e Ttuulo n'e Sidoni.

22 Kale, laba, omukazi Omukanani n'ava ku mbibi eyo, n'ayogerera waggulu ng'agamba nti Onsaasire Mukama wange, omwana wa Dawudi; muwala wange alwadde nnyo dayymooni.

23 Naye n'atamuddamu kigambo. Abayigirizwa be ne bajja ne bamwegayirira, nga bagamba nti Musiibule; kubanga atuleekaanira emabega.

24 Naye n'addamu n'agamba nti Saatumibwa wabula eri endiga ezaabula ez'omu nnyumba ya Isiraeri.

25 Naye n'ajja, n'amusinza, ng'agamba nti Mukama wange, mbeera.

26 N'addamu n'agamba nti Si kirungi okuddira emmere y'abaana n'okugisuulira obubwa.

27 Naye n'agamba nti Weewaawo, Mukama wange: kubanga n'obubwa bulya obukunkumuka obugwa okuva ku mmeeza ya bakama baabwo.

28 Yesu n'alyoka addamu n'amugamba nti Ggwe omukazi, okukkiriza kwo kunene: kibeere

gy'oli nga bw'oyagala. Muwala we n'awona okuva mu kiseera ekyo.

29 Yesu n'avaayo, n'ajja ku ttale ly'enyanja y'e Ggaliraaya; n'alinnya ku lusozi, n'atuula okwo.

30 Ebibiina bingi ne bijja gy'ali, nga birina abawenyera, n'abazibe b'amaaso, ne bakasiru, n'abalema, n'abalala bangi, ne babassa awali ebigere bye; n'abawonya:

31 ekibiina n'okwewuunya ne beewuunya, bwe baalaba bakasiru nga boogera, abalema nga balamu, abawenyera nga batambula, n'abazibe b'amaaso nga balaba: ne bagulumiza Katonda wa Isiraeri.

32 Yesu n'ayita abayigirizwa be, n'agamba nti Nsaasira abantu kubanga leero baakamala nange ennaku ssatu nga tebalina kya kulya: n'okubasiibula nga balina enjala sikuagala, wozzi banaazirikira mu kkubo.

33 Abayigirizwa ne bamugamba nti Tunaggya wa emigaati emingi bwe gitu mu ddungu, okukkusa ekibiina ekinene ekyenkana wano?

34 Yesu n'abagamba nti Mulina emigaati emeka? Ne bagamba nti Musanvu, n'ebeyennyanja ebitono si bingi.

35 N'alagira ekibiina okutuula wansi;

36 n'atoola emigaati musanvu n'ebeyennyanja; ne yeebaza n'amenyamu n'awa abayigirizwa, abayigirizwa ne bagabira ebibiina.

37 Ne balya bona, ne bakkuta: ne bakunjaanya obukunkumuka obwasigalawo, ebisero musanvu ebyajjula.

38 N'abo abaalya baali abasajja enkumi nnya, abakazi n'abaana obutabassaako.

39 N'asiibula ebibiina, n'asaabala mu lyato, n'ajja mu mbibi y'e Magadani.

ESSUULA 16

Abaafalisaayo n'Abasaddukaayo ne bajja, ne bamukema ne bamusaba okubalaga akabonero akava mu ggulu.

2 Naye n'addamu n'abagamba nti Bwe buba akawungeezi, mugamba nti Bunaaba bulungi: kubanga eggulu limyuse.

3 N'enkyo nti Wanaaba omuyaga leero: kubanga eggulu limyuse libindabinda. Mumanyi okwawula eggulu bwe lifaanana; naye temuyinza kwawula buponero bwa biro?

4 Ab'emirembe emibi era egy'obwenzi banoonya akabonero; so tebaliweebwa kabonero, wabula akabonero ka Yona. N'abaleka, n'agenda.

5 Abayigirizwa ne bajja emitala w'eri, ne beerabira okutwala emigaati.

6 Yesu n'abagamba nti Mutunuulire mwekuume ekizimbulukusa eky'Abaafalisaayo n'Abasaddukaayo.

7 Ne bawakana bokka na bokka, nga bagamba nti Kubanga tetuleese migatti.

8 Yesu n'amanya n'agamba nti Mmwe abalina okukkiriza okutono, kiki ekibawakanya mwekka na mwekka kubanga temulina migatti?

9 Temunnaba kutegeera, so temujukira migatti etaano eri abo enkumi ettaano, n'ebibbo bwe byali bye mwakunjaanya

10 Era emigaati omusanvu eri abo enkumi ennya, n'ebisero bwe byali bye mwakunjaanya?

11 Ekibalobedde ki okutegeera nti sibagambiridde lwa migatti? Naye mwekuume ekizimbulukusa eky'Abaafalisaayo n'Abasaddukaayo.

12 Ne balyoka bategeera nti tagambye kwekuuma kizimbulukusa kya migatti, wabula

okuyigiriza kw'Abafalisaayo n'Abasaddukaayo.

13 Awo, Yesu bwe yajja ku njuyi z'e Kayisaliya ekya Firipo, n'abuuza abayigirizwa be, ng'agamba nti Omwana w'omuntu abantu bamuyita batya?

14 Ne bagamba nti Abalala bamuyita Yokaana Omubatiza; abalala nti Eriya: abalala nti Yeremiya, oba omu ku bannabbi.

15 N'abagamba nti Naye mmwe mumpita mutya?

16 Simooni Peetero n'addamu n'agamba nti Ggwe Kristo, Omwana wa Katonda omulamu.

17 Yesu n'addamu n'amugamba nti Olina omukisa, Simooni Ba-Yona: kubanga omubiri n'omusaayi tebyakubikkulira ekyo, wabula Kitange ali mu ggulu.

18 Nange nkugamba nti Ggwe Peetero, nange ndizimba ekkanisa yange ku Iwazi luno: so n'emiryango egy'Emagombe tegirigiyinza.

19 Ndikuwa ebisumuluzo by'okwakabaka obw'omu ggulu: kyonna kyonna ky'olisiba ku nsi kirisibibwa mu ggulu: kyonna kyonna ky'olisumulula ku nsi kirisumululibwa mu ggulu.

20 Awo n'akuutira abayigirizwa baleme okubuilirako omuntu nti ye Kristo.

21 Yesu n'asookera awo okubuilira abayigirizwa be nti kimugwanira okugenda e Yerusaalemi, okubonyaabonyezebwa ennyo abakadde ne bakabona abakulu n'abawandiisi, n'okuttibwa, ne ku lunaku olw'okusatu okuzuukizibwa.

22 Peetero n'amutwala, n'atanula okumunenya, ng'agamba nti Nedda, Mukama wange: ekyo tekirkubaako n'akatono.

23 N'akyuka, n'agamba Peetero nti Dda ennyuma wange, Setaani, oli nkonge gye ndi: kubanga tolowooza bya Katonda, wabula eby'abantu.

24 Awo Yesu n'agamba abayigirizwa be nti Omuntu bw'ayagala okujja ennyuma wange, yeefiirize yekka yeetikke omusalaba gwe, angoberere.

25 Kubanga buli ayagala okulokola obulamu bwe alibuba: na buli alibuza obulamu bwe ku Iwange alibulaba.

26 Kubanga omuntu kulimugasa kutya okulya ensi yonna, naye ng'afiiiriddwa obulamu bwe? oba omuntu aliwaayo ki okununula obulamu bwe?

27 Kubanga Omwana w'omuntu agenda kujira mu kitibwa kya Kitaawe ne bamalayika be; n'alyoka asasula buli muntu nga bwe yakola.

28 Ddala mbagamba nti Waliwo ku bano abayimiridde wano, abatalirega ku kufa n'akatono, okutuusa lwe baliraba Omwana w'omuntu ng'ajja mu bwakabaka bwe.

ESSUULA 17

Ennaku omukaaga bwe zaayitawo Yesu n'atwala Peetero ne Yakobo ne Yokaana muganda we, n'abalinnyisa ku lusozi oluwanvu bokka:

2 n'afuusibwa mu maaso gaabwe: amaaso ge ne gamasamasa ng'enjuba, ebyambalo bye he bitukula ng'omusana.

3 Laba, Musa ne Eriya ne babalabikira nga boogera naye.

4 Peetero n'addamu n'agamba Yesu nti Mukama wange, kirungi ffe okubeera wano: bw'oyagala, nnaazimba wano ensiisira ssatu; emu yiyo, n'endala ya Musa, n'endala ya Eriya.

5 Bwe yali ng'akyayogera, laba, ekire ekimasamasa ne kibasiikiriza: laba, eddoboozi ne liva mu kire, nga ligamba nti Ono ye Mwana wange gwe njagala, gwe nsanyukira ennyo; mumuwulire.

6 Abayigirizwa bwe baaliwulira, ne bagwa nga beevuunise, ne batya nnyo.

- ⁷ Yesu n'ajja n'abakomako n'agamba nti Muyimuke, temutya.
- ⁸ Ne bayimusa amaaso gaabwe, ne batalaba muntu, wabula Yesu yekka.
- ⁹ Bwe baali nga bakka ku lusozi, Yesu n'abalagira ng'agamba nti Temubuulirako muntu bye mwolesebbwa, okutuusa Omwana w'omuntu lw'alimala okuzuukira mu bafu.
- ¹⁰ Abayigirizwa be ne bamubuuza, ne bagamba nti Kale kiki ekigambya abawandiisi nti Eriya kimugwanidde okusooka okujja?
- ¹¹ N'addamu n'agamba nti Eriya ajja ddala, alirongoosa byonna:
- ¹² naye mbagamba nti Eriya amaze okujja, nabo tebaamumanya, naye baamukola bwe baayagala. Bw'aty o n'Omwana w'omuntu alibonyaabonyezebwa bo.
- ¹³ Awo abayigirizwa ne bategeera nti yayogera nabo ku Yokaana Omubatiza.
- ¹⁴ Bwe baatuuka eri ekibiina, omuntu n'ajja gy'ali, n'amufukaamirira, ng'agamba nti
- ¹⁵ Mukama wange, musaasire omwana wange: kubanga agwa ensimbu, zimubonyaabonya nnyo: kubanga emirundi mingi ng'agwa mu muliro, era emirundi mingi mu mazzi.
- ¹⁶ Ne mmuleetera abayigirizwa bo, ne batayinza kumuwonya.
- ¹⁷ Yesu n'addamu n'agamba nti Mmwe ab'emirembe egitakkiriza emikyamu, ndituusa wa okubeera nammwe? ndituusa wa okubagumiikiriza? mumundeetere wano.
- ¹⁸ Yesu n'amuboggolera; dayimooni n'amuvaako: omulenzi n'awona okuva mu kiseera ekyo.
- ¹⁹ Awo abayigirizwa ne bajja eri Yesu kyama, ne bagamba nti Kiki ekitulobedde ffe okuyinza okumugoba?
- ²⁰ N'abagamba nti Olw'okukkiriza kwammwe okuba okutono: kubanga ddala mbagamba nti Singa mulina okukkiriza okwenkana ng'akaweke ka kaladaali, bwe muligamba olusozi luno nti Vaawo wano genda wali; kale luligenda; so singa tewali kigambo kye mutayinza.
- ²¹ Naye kyokka eky'engeri eno tekiyinza kuvaawo awatali kusaba na kusiiba.
- ²² Bwe baali nga bakyatudde e Ggaliraaya, Yesu n'abagamba nti Omwana w'omuntu agenda kuweebwayo mu mikono gy'abantu;
- ²³ balimutta, ne ku lunaku olw'okusatu alizuukizibwa. Ne banakuwala nnyo.
- ²⁴ Bwe baatuuka e Kaperunawumu, abantu abasolooza ediderakima ne bajja eri Peetero, ne bagamba nti Mukama wammwe tawa diderakima?
- ²⁵ N'agamba nti Awa. Bwe yayingira mu nju, Yesu n'amwesooka ng'agamba nti Olowooza otya, Simooni? Bakabaka b'ensi bawooza oba basolooza bantu ki? baana baabwe nantiki bannaggwanga?
- ²⁶ N'agamba nti Bannaggwanga. Yesu n'amugamba nti Kale abaana ba ddembe.
- ²⁷ Naye, tuleme okubasittaza, genda ku nnyanja, osuule eddobo, onnyulule ekyennyanja ekinaasooka okubbulukuka; bw'onooyasamya akamwa kaakyo, onoolabamu esutateri: otwale eyo, ogibawe ku bwange ne ku bubwo.

ESSUULA 18

Mu kiseera ekyo abayigirizwa ne bajja eri Yesu, ne bagamba nti Kale ani omukulu mu bwakabaka obw'omu ggulu?

² N'ayita omwana omuto, n'amuyimiriza wakati waabwe,

³ n'agamba nti Mazima mbagamba nti Bwe mutakyuka okufuuka ng'abaana abato, temuliyingira n'akatono mu bwakabaka obw'omu ggulu.

- ⁴ Kale buli eyewombeeka ng'omwana ono omuto, ye mukulu mu bwakabaka obw'omu ggulu.
- ⁵ Na buli alisembeza omwana omuto omu ng'ono mu linya lyange ng'asembezezza nze:
- ⁶ naye alyesitazza ku abo abato bano abanzikiriza waakiri asibibwe mu bulago olubengo olunene, balyoke bamusuule mu buziba bw'enyanja.
- ⁷ Zirisanga ensi olw'ebigambo ebisittaza! Kubanga ebisittaza tebirirema kujja; naye zirisanga omuntu oyo aleeta ekisittaza!
- ⁸ Oba ng'omukono gwo oba kugulu kwo nga kukwesittaza, kutemeko okusuule wala: kye kirungi oyingire mu bulamu ng'obuzeeko omukono oba kugulu, okusinga okusuulibwa mu muliro ogw'emirembe n'emirembe, ng'olina emikono gyombi oba amagulu gombi.
- ⁹ Era oba ng'eriiso lyo nga likwesittaza, liggyeemu, olisuule wala: kye kirungi oyingire mu bulamu ng'oli wa ttulu okusinga okusuulibwa mu Ggeyeena ey'omuliro, ng'olina amaaso gombi.
- ¹⁰ Mulabe nga temunyoomanga omu ku abo abato bano; kubanga mbagamba nti mu ggulu bamalayika baabwe batunuulira ennaku zonna amaaso ga Kitange ali mu ggulu.
- ¹¹ Kubanga Omwana w'omuntu yajja okulokola ekyabula.
- ¹² Mulowooza mutya? Omuntu bw'aba n'endiga ze ekikumi, emu ku zo bw'ebula, taleka ziri ekyenda mu omwenda, n'agenda ku nsozi, n'anoonya eyo ebuzeeko?
- ¹³ Era bw'aba ng'agirabye, mazima mbagamba nti agisanyukira eyo okusinga ziri ekyenda mu omwenda ezatabuze.
- ¹⁴ Bwe kityo tekyagalibwa mu maaso ga Kitammwe ali mu ggulu, omu ku abo abato bano okuzikirira.
- ¹⁵ Muganda wo bw'akukola obubi genda omubuulirire ggwe naye mwekka: bw'akuwlira ng'ofunye muganda wo.
- ¹⁶ Naye bw'atawulira, twala omulala naawe oba babiri era mu kamwa k'abajulirwa ababiri oba basatu buli kigambo kikakate.
- ¹⁷ Era bw'agaana okuwulira abo buulira ekklesia: era bw'agaana okuwulira n'ekklesia, abeere gy'oli nga munnaggwanga era omuwooza.
- ¹⁸ Mazima mbagamba nti Byonna bye mulisiba ku nsi birisibwa mu ggulu: era byonna bye mulisumulula ku nsi birisumululibwa mu ggulu.
- ¹⁹ Nate mbagamba nti Oba bannammwe babiri bwe beetabanga ku nsi buli kigambo kyonna kye balisaba, kiribakolerwa Kitange ali mu ggulu.
- ²⁰ Kubanga we baba ababiri oba basatu nga bakunjaanye mu linnya lyange, nange ndi awo wakati waabwe.
- ²¹ Awo Peetero n'ajja, n'amugamba nti Mukama wange, muganda wange bw'annyoononanga, nnaamusonyiwanga emirundi emeka? okutuusa emirundi musaanvu?
- ²² Yesu n'amugamba nti Sikugamba nti Okutuusa emirundi musanvu; naye nti Okutuusa emirundi ensanvu emirundi omusanvu.
- ²³ Obwakabaka obw'omu ggulu kyebuva bufaananyizibwa n'omuntu eyali kabaka, eyayagala okubala omuwendo n'abaddu be.
- ²⁴ Bwe yasooka okubala, ne bamuleetera omu, gw'abanja ettalanta akakumi.
- ²⁵ Naye kubanga teyalina kya kusasula, mukama we n'alagira okumutunda, ne mukazi we, n'abaana be, n'ebintu byonna by'ali nabyo, ebbanja liggwe.
- ²⁶ Awo omuddu n'agwa wansi n'amusinza, ng'agamba nti Mukama wange, mmanja npola, nange ndikusasula byonna.
- ²⁷ Mukama w'omuddu oyo n'amusaasira, n'amuta, n'amusonyiwa ebbanja.

- 28** Naye omuddu oyo n'afuluma, n'asanga muddu munne, gwe yali abanja eddinaali ekikumi; n'amukwata, n'amugwa mu bulago, ng'agamba nti Sasula ebbanja lyange.
- 29** Awo muddu munne n'agwa wansi n'amwegayirira, ng'agamba, nti Mmanja mpola, nange ndikusasula.
- 30** N'atakkiriza: naye n'agenda n'amuteeka mu kkomera, amale okusasula ebbanja.
- 31** Awo baddu banne bwe baalaba bwe bibadde, ne banakuwala nnyo, ne bagenda ne babuulira mukama waabwe ebigambo byonna ebibaddeyo.
- 32** Awo mukama we n'amuyita n'amugamba nti Ggwe omuddu omubi, nakusonyiwa ebbanja liri lyonna, kubanga wanneegayirira:
- 33** naawe tekikugwanidde kusaasira muddu munno, nga nze bwe nnakusaasira ggwe?
- 34** Mukama we n'asunguwala, n'amuwa mu bambowa, amale okusasula ebbanja lyonna.
- 35** Bw'atyo Kitange ali mu ggulu bw'alibakola, bwe mutasonyiwa mu mitima gyammwe buli muntu muganda we.

ESSUULA 19

Awo olwatuuka Yesu bwe yamala ebigambo ebyo, n'ava e Ggaliraaya, n'ajja ku mbibi y'e Buyudaaya emitala wa Yoludaani;

- 2** ebibiina ebinene ne bimugoferera; n'abawonyeza eyo.
- 3** Abafalsaayo ne bajja gy'a1i, ne bamukema, nga bagamba nti Omuntu ayinza okugoba mukazi we okumulanga buli kigambo?
- 4** N'addamu n'agamba nti Temusoma nti oyo eyabakola olubereberye nga yabakola omusajja n'omukazi,
- 5** n'agamba nti Omuntu kyanaavanga aleka kitaawe ne nnyina, yeetabe ne mukazi we; nabo bombi banaabanga omubiri gumu?
- 6** obutaba babiri nate, naye omubiri gumu. Kale Katonda kye yagatta awamu, omuntu takyawulangamu.
- 7** Ne bamugamba nti Kale, Musa ekyamulagiza ki okumuwa ebbaluwa ey'okwawukana, alyoke amugobe?
- 8** N'abagamba nti Olw'obukakanyavu bw'emitima gyammwe Musa kyeyava akkiriza mugobenga bakazi bammwe: naye okuva ku lubereberye tekyali bwe kityo.
- 9** Era mbagamba nti Buli anaagobanga mukazi we, wabula okumulanga ogw'obwenzi, n'awasa omulala, ng'ayenze: n'oyo awasa eyagobebwa ng'ayenze.
- 10** Abayigirizwa ne bamugamba nti Ebigambo eby'omusajja ne mukazi we bwe biba bwe bityo, si kirungi okuwasa.
- 11** N'abagamba nti Abantu bonne tebayinza kukkiriza kigambo ekyo, wabula abakiweebwa.
- 12** Kubanga waliwo abalaawe abazaalibwa bwe batyo okuva mu mbuto za bannyaabwe; waliwo n'abalaawe abalaayibwa abantu: waliwo n'abalaawe, abeeraawa bokka olw'obwakabaka obw'omu ggulu: Ayinza okukikkiriza, akikkirize.
- 13** Awo ne bamuleetera abaana abato, abasseeko emikono gye, asabe: abayigirizwa ne babajunga.
- 14** Naye Yesu n'agamba nti Mubaleke abaana abato, temubagaana kujja gye ndi: kubanga abali ng'abo obwakabaka obw'omu ggulu bwe bwabwe.
- 15** N'abassaako emikono n'avaayo.
- 16** Laba, omuntu n'ajja gy'ali n'agamba nti Mukama wange, ndikola kigambo ki ekirungi,

mbeere n'obulamu obutaggwaawo?

17 N'amugamba nti Kiki ekikumbuuza Eky'ekigambo ekirungi? Omulungi ali Omu: naye bw'oyagala okuyingira mu bulamu, wuliranga amateeka.

18 N'amugamba nti Galuwa? Yesu n'agamba nti Tottanga, Toyendanga, Tobbanga, Towaayirizanga,

19 Ossangamu ekitiibwa kitaawo ne nnyoko: era, Yagalanga muliraanwa wo nga bwe weeyagala wekka.

20 Omulenzi n'amugamba nti Ebyo byonna nabikwata: ekimpeebuuseeko ki ate?

21 Yesu n'amugamba nti Bw'oyagala okuba eyatuukirira, genda otunde ebibyo, ogabire abaavu, oliba n'obugagga mu ggulu: olyoke ojje, ongoberere.

22 Omulenzi bwe yawulira ekigambo ekyo, n'agenda ng'anakuwadde: kubanga yali alina obugagga bungi.

23 Yesu n'agamba abayigirizwa be nti Mazima mbagamba nti Kizibu omuntu omugagga okuyingira mu bwakabaka obw'omu ggulu.

24 Era nate mbagamba nti Kyangu enjamira okuyita mu nnyindo y'empiso, okukira omugagga okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda.

25 Abayigirizwa bwe baawulira ne beewuunya nnyo, nga bagamba nti Kale ani ayinza okulokolebwa?

26 Yesu n'abatunuulira n'abagamba nti Mu bantu ekyo tekiyinzika; naye Katonda ayinza byonna.

27 Awo Peetero n'addamu n'amugamba nti Laba, ffe twaleka byonna, ne tukugoberera; kale tuliba na ki?

28 Yesu n'abagamba nti Mazima mbagamba nti Mmwe abangoberera, mu mazaalibwa ag'okubiri Omwana w'omuntu bw'alituula ku ntebe ey'ekitiibwa kye, nammwe mulituula ku ntebe ekkumi n'ebbir, nga musalira omusango ebika ekkumi n'ebibir ebya Isiraeri.

29 Na buli muntu yenna eyaleka ennyumba, oba ba luganda, oba bannyina, oba kitaawe, oba nnyina, oba baana, oba byalo, olw'erinnya lyange, aliweebwa emirundi kikumi, era alisikira obulamu obutaggwaawo.

30 Naye bangi ab'olubereberye abaliba ab'oluvannyuma; n'ab'oluvannyuma abaliba ab'olubereberye.

ESSUULA 20

Kubanga obwakabaka obw'omu ggulu bufaanana omuntu alina ennyumba ye, eyakeera enkyia okupakasa abalimi balime mu lusuku lwe olw'emizabbib.

2 Bwe yamala okulagaana n'abalimi eddinaali ey'olunaku olumu, n'abasindika mu lusuku lwe olw'emizabbib.

3 N'afuluma essaawa nga ziri ssatu, n'alaba abalala nga bayimiridde mu katale nga tebaliko kye bakola;

4 nabo n'abagamba nti Nammwe mugende mu lusuku olw'emizabbib, nange hnaabawera ekinaatuuka. Ne bagenda.

5 N'afuluma nate essaawa nga ziri mukaaga, era n'omwenda, n'akola bw'atyo.

6 N'afuluma essaawa nga ziri kkumi n'emu, n'asanga abalala nga bayimiridde; n'abagamba nti Kiki ekibayimiriza wano obudde okuziba nga temuliiko kye mukola?

7 Ne bamugamba nti Kubanga tewali muntu eyatupakasizza. N'abagamba nti Nammwe mugende mu lusuku olw'emizabbib.

8 Obudde bwe bwawungeera, omwami w'olusuku olw'emizabbibu n'agamba omukoza we hti Bayite abalimi, obawe empeera, osookere ku b'oluvannyuma, okutuusa ku b'olubereberye.

9 N'ab'omu ssaawa ekkumi n'emu bwe bajja, ne baweebwa buli muntu eddinaali emu.

10 N'abo abaasooka bwe bajja, ne balowooza nti banaaweebwa okukirawo; naye nabo ne baweebwa buli muntu eddinaali emu.

11 Bwe baagiweebwa, ne beemulugunyiza omwami.

12 nga bagamba nti Bano ab'oluvannyuma bakoledde essaawa emu, n'obenkanya naffe, abaateganye enkyia n'essana nga litwokya.

13 Naye n'addamu n'agamba omu ku abo nti Munnange, sikukoze bubi: tewalagaanye nange eddinaali emu?

14 Twala eyiyo, ogende; njagala okuwa ono ow'oluvannyuma nga ggwe.

15 Siyinza kukola byange nga bwe njagala? oba eriiso lyo bbi kubanga nze ndi mulungi?

16 Bwe batyo ab'oluvannyuma baliba ab'olubereberye, n'ab'olubereberye baliba ab'oluvannyuma.

17 Yesu bwe yali ng'ayambuka okugenda e Yerusaalemi, n'atwala abayigirizwa ekkumi n'ababiri kyama, n'abagambira mu kkubo nti

18 Laba, twambuka tugenda e Yerusaalemi; n'Omwana w'omuntu aliweebwayo mu bakabona abakulu n'abawandiisi; nabo balimusalira omusango okumutta,

19 era balimuwaayo mu b'amawanga okumuduulira, n'okumukuba, n'okumukomerera: n'alyoka azuukizibwa ku lunaku olw'okusatu.

20 Awo nnyina w'abaana ba Zebbedaayo n'ajja gy'ali, n'abaana be, n'amusinza, n'amusaba ekigambo.

21 N'amugamba nti Oyagala ki? N'amugamba nti Lagira abaana bange bano bombi batuule, omu ku mukono gwo ogwa ddyo, n'omulala ku mukono gwo ogwa kkono, mu bwakabaka bwo.

22 Naye Yesu n'addamu n'agamba nti Temumanyi kye musaba. Muyinza okunywa ku kikompe nze kye ḥejenda okunywako? Ne bamugamba nti Tuyinza.

23 N'abagamba nti Ku kikompe kyange mulinywerako ddala: naye okutuula ku mukono gwange ogwa ddyo, ne ku mukono ogwa kkono, si nze nkugaba, wabula eri abo Kitange be yakuterekera.

24 Na bali ekkumi bwe baawulira, ne banyiigira ab'oluganda ababiri.

25 Naye Yesu n'abayita gy'ali, n'agamba nti Mumanyi ng'abaami b'amawanga babafuga, n'abakulu baabwe babatwala n'amaanyi.

26 Tekiibenga bwe kityo mu mmwe: naye buli ayagala okuba omukulu mu mmwe anaabanga muweereza wammwe:

27 na buli ayagala okuba ow'olubereberye mu mmwe anaabanga muddu wammwe:

28 nga Omwana w'omuntu bw'atajja kuweerezebwa, wabula okuweereza, n'okuwaayo obulamu bwe ekinunulo eky'abangi.

29 Bwe baali nga bafuluma mu Yeriko, ekibiina ekinene ne kimugoberera.

30 Laba, abazibe b'amaaso babiri abaali batudde ku mabbali g'ekkubo, bwe baawulira nti Yesu ayitawo, ne boogerera waggulu; nga bagamba nti Mukama waffe, tusaasire, omwana wa Dawudi.

31 Ekibiina ne kibaboggolera, okusirika: naye bo ne beeyongera okwogerera waggulu, nga bagamba nti Mukama waffe, tusaasire, omwana wa Dawudi.

32 Yesu n'ayimirira, n'abayita, n'agamba nti Mwagala mbakole ki?

33 Ne bamugamba nti Mukama waffe, amaaso gaffe gazibuke.

34 Yesu n'akwatibwa ekisa, n'akoma ku maaso gaabwe: amangu ago ne balaba, ne bamugoberera.

ESSUULA 21

Bwe baasembera okumpi ne Yerusaalemi, ne batuuka e Besufaage, ku lusozi olwa Zeyituuni awo Yesu n'atuma abayigirizwa babiri,

2 n'abagamba nti Mugende mu mbuga ebali mu maaso, amangu ago munaalaba endogoyi ng'esibiddwa, n'omwana gwayo nayo; muzisumulule, muzindeetere.

3 Naye omuntu bw'anaabagamba ekigambo, munaagamba nti Mukama waffe ye azaagala; naye anaaziweereza mangu ago.

4 Kino kyabaawo, ekigambo kituukirire nnabbi kye yayogera, ng'agamba nti

5 Mbuulire muwala wa Sayuuni nti Laba, Kabaka wo aija gy'oli. Omuteefu, nga yeebagadde endogoyi, N'akayana omwana gw'endogoyi.

6 Abayigirizwa ne bagenda, ne bakola nga Yesu bwe yabalagira

7 ne baleeta endogoyi, n'omwana gwayo, ne bazissaako engoye zaabwe; n'azituulako.

8 Abantu bangi ab'omu kibiina ne baaliira engoye zaabwe mu kkubo; abalala ne batema amatabi ku miti, ne bagaaliira mu kkubo.

9 Ebibiina ebyamukulembra, n'ebyo ebyava ennyuma ne byogerera waggulu, ne bigamba nti Ozaana eri omwana wa Dawudi: Aweereddwa omukisa aija mu linnya lya Mukama: Ozaana waggulu mu ggulu.

10 Awo bwe yayingira mu Yerusaalemi, ekibuga kyonna ne kikankanyizibwa nga kigamba nti Ani ono?

11 Ebibiina ne bigamba nti Ono nnabbi, Yesu ava mu Nazaaleesi eky'e Ggaliraaya.

12 Yesu n'ayingira mu yeekaalu ya Katonda, n'agobera ebweru bona abaaali batundira mu yeekaalu. n'avuunika embaawo ez'abaali bawaanyisa effeeza, n'entebe ez'abaali batunda amayiba;

13 n'abagamba nti Kyawandiikibwa nti Ennyumba yange eneeyitibwanga nnyumba ya kusabirangamu: naye mmwe mugifuula mpuku ya banyazi.

14 Awo abazibe b'amaaso n'abalema ne bajja gy'ali mu yeekaalu: n'abawonya.

15 Naye bakabona abakulu n'abawandiisi bwe baalaba eby'amagero bye yakola, n'abaana abaayogerera waggulu mu yeekaalu nga bagamba nti Ozaana eri omwana wa Dawudi; ne banyiiga

16 ne bamugamba nti Owulira bano bwe bagamba? Yesu n'abagamba nti Mpulira: temusomangako nti Mu kamwa k'abaana abato n'abawere otuukirizza ettendo?

17 N'abaleka, n'afuluma mu kibuga, n'agenda e Bessaniya, n'asula eyo.

18 Awo enkya bwe yali ng'addayo ku kibuga, enjala n'emulumma.

19 N'alaba omutiini gumu ku mabbali g'ekkubo, n'agutuukako, n'asanga nga tekuli kintu, wabula amalagala ameereere; n'agugamba nti Tobalanga bibala emirembe n'emirembe. Amangu ago omutiini ne guwotoka.

20 Abayigirizwa bwe baalaba, ne beewuunya, ne bagamba nti Omutiini guwotose gutya amangu?

21 Yesu n'addamu n'abagamba nti Mazima mbagamba nti Bwe munaabanga n'okukkiriza, nga temubuuusabuusa, temuukolenga kino kyokka eky'omutiini, naye bwe muligamba olusozi luno nti Situlibwa osuulibwe mu nnyanja, kirikolebwa.

- 22** Ne byonna byonna bye munaayagalanga nga musaba, nga mukkirizza, munaabiweebwanga.
- 23** N'ayingira mu yeekaalu, bakabona abakulu n'abakadde b'abantu ne bajja gy'ali ng'ayigiriza, ne bagamba nti Buyinza ki obukukoza bino? ani eyakuwa obuyinza buno?
- 24** Yesu n'addamu n'abagamba nti Nange ka mbabuuze ekigambo kimu, bwe munaakinzivuunula, era nange n'ababuulira obuyinza bwe buli obunkoza bino.
- 25** Okubatiza kwa Yokaana kwava wa? mu ggulu nantiki mu bantu? Ne beebuuzaganya bokka na bokka, ne bagamba nti Bwe tunaagamba nti Mu ggulu: anaatugamba nti Kale kiki ekyabalobera okumukkiriza?
- 26** Naye bwe tunaagamba nti Mu bantu; tutya abantu; kubanga bona bamulwooza Yokaana nga nnabbi.
- 27** Ne baddamu Yesu ne bagamba nti Tetumanyi. Naye n'abagamba nti Era nange siibabuulire obuyinza bwe buli obunkoza bino.
- 28** Naye mulowooza mutya? Waaliwo omuntu eyalina abaana be babiri; n'ajja eri ow'olubereberye, n'agamba nti Omwana, genda okole emirimu leero mu lusuku olw'emizabbibu.
- 29** N'addamu n'agamba nti ηjaanyi: naye oluvannyuma ne yeenenya, n'agenda.
- 30** N'ajja eri ow'okubiri, n'amugamba bw'atyo. Naye n'addamu n'agamba nti Ka ηjende, ssebo: n'atagenda.
- 31** Ku abo bombi ani eyakola kitaawe ky'ayagala? Ne bagamba nti Ow'olubereberye. Yesu n'abagamba nti Mazima mbagamba nti abawooza n'abenzi babasooka mmwe okuingira mu bwakabaka bwa Katonda.
- 32** Kubanga Yokaana yajja gye muli mu kkubo ery'obutuukirivu, nammwe temwamukkiriza: naye abawooza n'abenzi baamukkiriza: nammwe, bwe mwalaba bwe mutyo, n'oluvannyuma temwenenya okumukkiriza.
- 33** Muwulire olugero olulala: Waaliwo omuntu eyalina ennyumba ye, n'asimba olusuku olw'emizabbibu, n'alukomerako olukomera, n'alusimamu essogolero, n'azimba ekigo, n'alusigira abalimi, n'atambula olugendo.
- 34** Awo omwaka bwe gwali gunaatera okutuuka ebibala okwengera, n'atuma abaddu be eri abalimi, babawe ebibala bye.
- 35** Naye abalimi ne bakwata abaddu be, omu ne bamukuba, omulala ne bamutta, omulala ne bamukasuukirira amayinja.
- 36** N'atuma nate abaddu abalala bangi okusinga ab'olubereberye: ne babakola nabo bwe batyo.
- 37** Oluvannyuma n'abatumira omwana we, ng'agamba nti Banaawulira omwana wange.
- 38** Naye abalimi bwe baalaba omwana ne bagamba bokka na bokka nti Ono ye musika; mujje, tumutte, tulye obusika bwe.
- 39** Ne bamukwata, ne bamusindiikiriza mu lusuku lw'emizabibbu, ne bamutta.
- 40** Kale, mukama w'olusuku olw'emizabbibu bw'alijja, alibakola atya abalimi abo?
- 41** Ne bamugamba nti Abo ababi alibazikiriza bubi; naye olusuku olw'emizabbibu alirusigira abalimi abalala, abanaamuweerezanga ebibala byamu mu mwaka gwabyo.
- 42** Yesu n'abagamba nti Temusomangako mu byawandiikibwa nti Ejinja abazimbi lye baagaana Lye lyafuuka omutwe gw'ensonda: Kino kyava eri Mukama, Era kya kitalo mu maaso gaffe?
- 43** Kyenva mbagamba nti Obwakabaka bwa Katonda bulibaggibwako mmwe, buliweebwa eggwanga eribala ebibala byabwo.

44 Era agwa ku jjinja lino alimenye kamenyeka: n'oyo gwe lirigwako, lirimubetenta.

45 Awo bakabona abakulu n'Abaafalisaayo bwe baawulira engero ze, ne bategeera nti ayogedde ku bo.

46 Nabo bwe baali baagala okumukwata, ne batya ebibiina, kubanga byamulowooza okuba nnabbi.

ESSUULA 22

Yesu n'addamu n'ayogera nabo nate mu ngero, ng'agamba nti

2 Obwakabaka obw'omu ggulu bufaananyizibwa omuntu eyali kabaka, eyamufumbira omwana we embaga ey'obugole,

3 n'atuma abaddu be okuyita abaayitirwa embaga ey'obugole: ne batayagala kujja.

4 N'atuma nate abaddu abalala, ng'agamba nti Mubuulire abantu abaayitibwa nti Laba, nfumbye embaga yange; ente zange n'eza ssava zittiddwa, ne byonna byeteseteese: mujje ku mbaga ey'obugole.

5 Naye bo ne batassaayo mwoyo ne bagenda, omulala mu kyalo kye, omulala mu buguzi bwe:

6 abaasigalawo nebakwata abaddu be, ne babagirira ekyejo, ne babatta.

7 Kabaka n'akwatibwa obusungu; n'agaba eggye lye, n'azikiriza abassi abo, n'ayokya ekibuga kyabwe.

8 Awo n'agamba abaddu be nti Obugole bweteseteese, naye abo abaayitibwa tebasaanira.

9 Kale mugende mu masanjanzira g'enguudo, bona be munaalabay mubayite ku mbaga ey'obugole:

10 Abaddu bali ne bagenda mu nguudo, ne bakuŋjaanya bona be baalaba, ababi n'abalungi: obugole ne bujula abagenyi.

11 Naye kabaka bwe yayingira okulaba abagenyi, n'alabamu omuntu atayambadde kyambalo kya bugole:

12 n'amugamba nti Munnange, oyingidde otya wano nga tolina kyambalo kya bugole? n'abunira.

13 Awo kabaka n'agamba abaweereza be nti Mumusibe emikono n'amagulu, mumusuule mu kizikiza eky'ebweru; mwe muliba okukaaba n'okuluma obujiji.

14 Kubanga bangi abayitibwa, naye abalondemu batono.

15 Awo Abafalisaayo ne bagenda, ne bateesa wamu bwe banaamutega mu bigambo.

16 Ne bamutumira abayigirizwa baabwe, wamu n'Abakerodiyaani, ne bagamba nti Omuyigiriza, tumanyi ng'oli wa mazima, era ng'oyigiriza mu mazima ekkubo lya Katonda, so ebigambo by'omuntu yenna tobissaako mwoyo: kubanga tososola mu bantu.

17 Kale tubuulire, olowooza otya? Kirungi okuwa Kayisaali omusolo, oba si weewaawo?

18 Naye Yesu n'ategeera obubi bwabwe, n'agamba nti Munkemera ki, mmwe bannanfuusi?

19 Munjoleke effeeza ey'omusolo. Ne bamuleetera eddinaali.

20 N'abagamba nti Ekifaananyi kino n'obuwandiikeko by'an?

21 Ne bamugamba nti Bya Kayisaali. Awo n'abagamba nti Kale musasule Kayisaali ebya Kayisaali; ne Katonda ebya Katonda.

22 Bwe baawulira, ne beewuunya, ne bamuleka, ne bagenda.

- 23** Ku lunaku olwo ne bajja gy'ali Abasaddukaayo, abagamba nti tewali kuzuukira: ne bamubuuza,
- 24** nga bagamba nti Omuyigiriza, Musa yagamba nti Omuntu bw'afanga, nga talina baana, muganda we addengawo awase mukazi we, azaalire muganda we ezzadde.
- 25** Awo ewaffe yaliyo ab'oluganda musanvu: ow'olubereberye n'awasa n'afa, naye nga bw'ataalina zzadde n'alekera muganda we mukazi we;
- 26** bw'aty o n'ow'okubiri, n'ow'okusatu, okutuusa bona omusanvu.
- 27** Oluvannyuma, bona nga baweddewo, omukazi n'afa.
- 28** Kale mu kuzuukira aliba muka ani ku abo omusanvu? kubanga bona baabuna okumufumbirwa.
- 29** Naye Yesu n'addamu n'abagamba nti Mukyama olw'obutamanya ebyawandiikibwa, newakubadde amaanyi ga Katonda.
- 30** Kubanga mu kuzuukira tebwasa, so teba fumbirwa, naye bali nga bamalayika mu ggulu.
- 31** Naye eby'okuzuukira kw'abafu, temwasoma Katonda kye yabagamba nti
- 32** Nze ndi Katonda wa Ibulaimu, era Katonda wa Isaaka, era Katonda wa Yakobo? Si Katonda wa bafu, naye wa balamu.
- 33** Ebibiina bwe byawulira ne byewuunya okuyigiriza kwe.
- 34** Naye Abafalisaayo bwe baawulira nti abunizza Abasaddukaayo, ne bakuŋjaanira wamu.
- 35** Omu ku bo, ow'amateeka, n'amubuuza ng'amukema nti
- 36** Omuyigiriza ekiragiyo ekikulu mu mateeka kiuwa?
- 37** Naye n'amugamba nti Yagalanga Mukama Katonda wo n'omutima gwo gwonna, n'obulamu bwo bwonna, n'amagezi go gonna.
- 38** Kino kye kiragiyo ekikulu eky'olubereberye.
- 39** N'eky'okubiri ekikifaanana kye kino nti Yagalanga muliraanwa wo nga bwe weeyagala wekka.
- 40** Mu biragiyo bino byombi amateeka gonna mwe gasinziira, era ne bannabbi.
- 41** Abafalisaayo bwe baakuŋjaana, Yesu n'ababuuza,
- 42** ng'agamba nti Kristo mumulowooza mutya? ye mwana w'ani? Ne bamugamba nti Wa Dawudi.
- 43** N'abagamba nti Kale, Dawudi mu Mwoyo kiki ekimuyisa Mukama we, ng'agamba nti
- 44** Mukama yagamba Mukama wange nti Tuula ku mukono gwange ogwa ddyo, Okutuusa lwe ndissa abalabe bo wansi w'ebigere byo?
- 45** Kale oba nga Dawudi amuyita Mukama we, ali atya omwana we?
- 46** Ne wataba muntu eyayinza okumuddamu ekigambo, era okuva ku lunaku olwo tewali muntu eyayaŋjanga okumubuuza ekigambo nate.

ESSUULA 23

- A**wo Yesu n'ayogera n'ebibiina n'abayigirizwa be,
- 2** ng'agamba nti Abawandiisi n'Abafalisaayo batudde ku ntebe ya Musa:
- 3** kale ebigradio byonna bye babagamba, mubikole mubikwate: naye temukola nga bo bwe bakola; kubanga boogera naye tebakola.
- 4** Era basiba emigugu egizitowa egiteetikkika, bagitikka abantu ku kibegabega; naye bo

bennyini tebaagala kuginyeenyaako n'engalo yaabwe.

- 5** Naye ebikolwa byabwe byonna babikola era abantu babirabe, kubanga bagaziya fulakuteri zaabwe, era bongerako amatanvuwa,
- 6** era baagala ebifo eby'oku manjo ku mbaga, n'entebe ez'ekitiibwa mu makuŋjaaniro,
- 7** n'okulamusibwa mu butale, n'okuyitibwa abantu nti Labbi.
- 8** Naye mmwe temuyitbwanga Labbi: kubanga, omuyigiriza wammwe ali omu, nammwe mwenna muli ba luganda.
- 9** Era temuyitanga muntu ku nsi kitammwe: kubanga Kitammwe ali omu, ali mu ggulu.
- 10** So temuyitbwanga balagirizi: kubanga omulagirizi wammwe ali omu, ye Kristo.
- 11** Naye mu mmwe abasinga obukulu anaabanga muweereza wammwe.
- 12** Na buli aneegulumizanga anakkakkanyizibwanga; na buli aneekakkanyanga anaagulumizibwanga.
- 13** Naye ziribasanga mmwe, abawandiisi n'Abafalisaayo, bannanfuusi kubanga muggalira obwakabaka obw'omu ggulu mu maaso g'abantu; kubanga mmwe temuyingira, n'abo ababa bayingira temubaganya kuyingira.
- 14** Ziribasanga mmwe, abawandiisi n'Abafalisaayo, bannanfuusi Kubanga mulya ennyumba za bannamwandu, era ne mwefuula abasaba ennyo: n'olwekyo mulibaako omusango ogusinga obunene.
- 15** Ziribasanga mmwe, abawandiisi n'Abafalisaayo, bannanfuusi kubanga mwetooloola mu nnyanja ne ku lukalu okukyusa omuntu omu naye bw'alabika, mumufuula mwana wa Ggeyeena emirundi ebiri okukira mmwe.
- 16** Ziribasanga mmwe, abasaale abazibe b'amaaso, abagamba nti Buli anaalayiranga yeekaalu, nga si kintu; naye buli anaalayiranga ezaabu ey'omu yeekaalu, ng'azzizza omusango.
- 17** Mmwe abasiru era abazibe b'amaaso; kubanga ekikira obukulu kiuwa, ezaabu, oba yeekaalu etukuza ezaabu?
- 18** Oba mugamba nti Omuntu bw'anaalayiranga ekyoto, nga si kintu; naye buli anaalayiranga ekitone ekiriko, ng'azzizza omusango.
- 19** Mmwe abazibe b'amaaso: kubanga ekikira obukulu kiuwa, ekitone, oba ekyoto ekitukuza ekitone?
- 20** Naye alayira ekyoto, alayira kyo, ne byonna ebiriko.
- 21** Naye alayira yeekaalu alayira yo, n'oyo atuula omwo.
- 22** Naye alayira eggulu, alayira ntebe ya Katonda, n'oyo agituulako.
- 23** Ziribasanga mmwe, abawandiisi n'Abafalisaayo, bannanfuusi! kubanga muwa ekitundu eky'ekkumi ekya nnabbugira ne aneta ne kkumino, ne mulekayo ebigambo ebikulu eby'amateeka, obutalyanga nsonga, n'ekisa, n'okukkirizanga: naye bino kyabagwanira okubikola, era na biri obutabirekaayo.
- 24** Mmwe abasaale abazibe b'amaaso abasengejja ensiri, ne mumira enjamira.
- 25** Ziribasanga mmwe, abawandiisi n'Abafalisaayo, bannanfuusi! kubanga munaza kungulu ku kikompe n'ekibya, naye munda mujjudde obunyazi n'obuteegendereza.
- 26** Ggwe Omufalisaayo omuzibe w'amaaso, sooka onaaze munda mu kikompe n'ekibya, ne kungulu kwakyo kulyoke kube kulungi.
- 27** Ziribasanga mmwe, abawandiisi n'Abafalisaayo, bannanfuusi kubanga mufaanana amalaalo agasiigibwa okutukula, agalabika kungulu nga gawoomye, naye munda mujjudde amagumba g'abafu, n'empitambi yonna.
- 28** Bwe mutyo nammwe kungulu mulabika mu bantu nga muli batuukirivu, naye munda

mujjudde obunnanfuu si n'obujeemu.

29 Ziribasanga mmwe, abawandiisi n'Abaafalisaayo, bannanfuu si! kubanga muzimba amalaalo ga bannabbi, muwoomya ebiggya by'abatuukirvu,

30 ne mugamba nti Singa twaliwo mu biro bya bajjajjaffe, tetwandissizza kimu nabo mu musaayi gwa bannabbi.

31 Bwe mutyo mwetegeesa mwekka nti muli baana baabwe abatta bannabbi.

32 Kale mujjuze ekigera kya bajjajammwe.

33 Mmwe emisota, abaana b'embalasaasa, mulidduka mutya omusango ogwa Ggeyeena?

34 Laba, kyenva mbatumira bannabbi, n'ab'amagezi, n'abawandiisi: n'abamu ku bo mulibatta mulibakomerera; n'abalala mulibakuba emiggo mu makunjaaniro gammwe, mulibayigganya mu byalo byonna:

35 mulyoke mujjurwe omusaayi gwonna omutuukirivu ogwayiika ku nsi, okusookera ku musaayi gwa Abiri oyo omutuukirivu okutuusa ku musaayi gwa Zaakaliya omwana wa Balakiya, gwe mwattira wakati wa yeekaalu n'ekyoto.

36 Mazima mbagamba nti Ebigambo bino byonna birituukirira ab'emirembe gino.

37 Yerusaalemi, Yerusaalemi, atta bannabbi, akasuukirira amayinja abantu abatumibwa gy'ali! emirundi emeka gye nnayagalira ddala okukunjaanya abaana bo, ng'enkoko bw'ekunjaanya obwana bwayo munda w'ebiwaawaatiro byayo, ne mutayagala!

38 Laba, ennyumba yammwe ebalekeddwa kifulukwa.

39 Kubanga mbagamba nti Temulindabako n'akatono okusooka leero, okutuusa lwe mulyogera nti Aweebwa omukisa aija mu linnya lya Mukama.

ESSUULA 24

Yesu n'afuluma mu yeekaalu; yali ng'atambula, abayigirizwa be ne bajja okumulaga amazimba ga yeekaalu:

2 Naye n'addamu n'abagamba nti Temulaba bino byonna? mazima mbagamba nti Tewalisigala wano jjinja eriri kungulu ku jjinja eritalisuulibwa wansi.

3 Bwe yali atudde ku lusozi olwa Zeyituuni, abayigirizwa ne bajja gy'ali kyama, ne bagamba nti Tubuulire bino we biribeererawo n'akabonero ak'okujja kwo bwe kaliba, n'ak'emirembe gino okuggwaawo?

4 Yesu n'addamu n'abagamba nti Mulabe omuntu yenna tabakyamyanga.

5 Kubanga bangi abalijja mu linnya lyange, nga bagamba nti Nze Kristo; balikyamya bangi.

6 Muliwulira entalo n'ettutumu ly'entalo: mulabe temweraliikiriranga: kubanga tebirirema kubaawo; naye enkomerero ng'ekyali.

7 Kubanga eggwanga liritabaala eggwanga ne kabaka alitabaala kabaka: walibaawo enjala n'ebikankano mu bifo ebitali bimu.

8 Naye ebyo byonna lwe lubereberye lw'okulumwa.

9 Lwe balibawaayo mmwe mubonyebonyezebwe, balibatta: nammwe mulikyayibwa amawanga gonna okubalanga erinnya lyange.

10 Mu biro ebyo bangi abalyesittala, baliwanjanayo, balikyawagana.

11 Ne bannabbi bangi ab'obulimba balijja, balikyamya bangi.

12 Era kubanga obujeemu buliyinga obungi, okwagala kw'abasinga obungi kuliwola.

13 Naye agumiikiriza okutuuka ku nkomerero, ye alirokolebwa.

14 N'enjiri eno ey'obwakabaka eribuulirwa mu nsi zonna, okuba omujulirwa mu mawanga gonna; awo enkomerero n'eryoka ejja.

15 Kale bwe muliraba eky'omuzizo ekizikiriza, Danyeri nnabbi kye yayogerako, nga kiyimiridde mu kifo ekitukuvu, (asomamu ategere),

16 kale abali mu Buyudaaya baddukiranga ku nsozi:

17 ali waggulu ku nju takkanga kuggyamu bintu ebiri mu nju ye:

18 ali mu lusuku taddanga nate kutwala kyambalo kye.

19 Naye ziribasanga abali embuto n'abayonsa mu nnaku ezo!

20 Nammwe musabe ekidduko kyammwe kireme okuba mu biro eby'empewo, newakubadde ku ssabbiiti:

21 kubanga mu biro ebyo waliba ekibonyoobonyo ekinene, nga tekibangawo kasookedde ensi ebaawo okutuusa leero, era tekiribaawo nate.

22 Ennaku ezo singa tezaasalibwako, tewandirokose buli alina omubiri: naye olw'abalonde ennaku ezo zirisalibwako.

23 Mu biro ebyo omuntu bw'abagambanga nti Laba, Kristo ali wano, oba nti Wano; temukkirizanga.

24 Kubanga walija bakristo ab'obulimba, ne bannabbi ab'obulimba, n'abo balikola obubonero obukulu n'eb'yamagero; n'okukyamya bakyamye n'abalonde, oba nga kiyinzika.

25 Laba, mbalabudde.

26 Kale bwe babagambanga nti Laba, ali mu ddungu; temufulumanga: laba, ali mu bisenge munda; temukkirizanga.

27 Kubanga ng'okumyansa bwe kuva ebuvanjuba, ne kulabikira ebugwanjuba; bwe kutyo bwe kuliba okujja kw'Omwana w'omuntu.

28 Awaba omulambo wonna, awo ensegae we zikuŋŋaanira.

29 Naye amangu ago, oluvannyuma lw'ekibonyoobonyo eky'omu nnaku ezo enjuba erifuuka ekizikiza, n'omwezi tegulyolesa musana gwagwo, n'emmunyeenye zirigwa okuva mu ggulu, n'amaanyi ag'omu ggulu galinyeenyezebwaa:

30 awo lwe kalirabika akabonero ak'Omwana w'omuntu mu ggulu: n'ebika byonna eby'ensi lwe birikuba ebiwoobe, biriraba Omwana w'omuntu ng'ajja ku bire eby'eggulu n'amaanyi n'ekitiibwa ekinene.

31 Era alituma bamalayika be n'eddoboozi ddene ery'ekkondeere, nabo balikuŋŋaanaya abalonde be mu mpewo ennya, okuva ku nkomerero y'eggulu n'okutuusa ku nkomerero yaalyo.

32 Era muyigire ku mutiini olugero lwagwo: ettabi lyagwo bwe ligejja, amalagala ne gatojjer, mutegeera ng'omwaka guli kumpi;

33 bwe mutyo nammwe, bwe mulaba ebigambo ebyo byonna, mutegeere nti ali kumpi, ku luggi.

34 Mazima mbagamba nti Emirembe gino tegiriggwaawo, okutuusa ebyo byonna lwe birikolebwa.

35 Eggulu n'ensi biriggwaawo, naye ebigambo byange tebiriggweerawo ddala.

36 Naye eby'olunaku luli n'ekiseera tewali abimanyi, newakubadde bamalayika ab'omu ggulu, newakubadde Omwana, wabula Kitange yekka.

37 Naye ng'ennaku za Nuuwa bwe zaali, bwe kutyo bwe kuliba okujja kw'Omwana w'omuntu.

38 Kuba nga bwe baali ku nnaku ezo ezaasooka amataba nga balya nga banya, nga

bawasa nga bawayiza, okutuuka ku lunaku Nuuwa lwe yayingira mu lyato,

39 ne batamanya okutuusa amataba lwe gajja, ne gabatwala bona; bwe kutyo bwe kuliba okujja kw'Omwana w'omuntu.

40 Mu biro ebyo abasajja babiri baliba mu kyalo; omu alitwalibwa, n'omulala alirekebwa:

41 abakazi babiri baliba nga basa ku lubengo; omu alitwalibwa, n'omulala alirekebwa.

42 Kale mutunule; kubanga temumanyi lunaku bwe luli Mukama wammwe lw'ajjirako.

43 Naye kino mukitegeere nti Alina enju ye singa yamanya ekisisimuka bwe kiri omubbi ky'anajjiramu, yanditunudde, teyandirese nnyumba ye kusimibwa.

44 Mukale nammwe mweteeketekee: kubanga mu kiseera kye mutualowoolezaamu Omwana w'omuntu ky'ajjiramu.

45 Kale aluwa nate omuddu oyo omwesigwa ow'amagezi, mukama we gwe yasigira ab'omu nju ye, okubawanga emmere yaabwe mu kiseera kyayo?

46 Omuddu oyo alina omukisa, mukama we gw'alisanga ng'azze ngakola bw'atyo.

47 Mazima mbagamba nti alimusigira ebintu bye byonna.

48 Naye omuddu oyo omubi bw'aligamba mu mutima gwe nti Mukama wange aludde;

49 era bw'alisooka okukuba baddu banne, n'okulya n'okunywera awamu n'abatamiivu;

50 mukama w'omuddu oyo alijjira ku lunaku lw'atalindiriramu, ne mu kiseera ky'atamanyi,

51 alimutemamu ebitundu bibiri, alimuwa omugabo gwe wamu ne bannanfuusi: mwe muliba okukaaba n'okuluma obujiji.

ESSUULA 25

Mu biro ebyo obwakabaka obw'omu ggulu bulifaananyizibwa abawala ekkumi, abaatwala ettabaaza zaabwe, ne bagenda okusisinkana anaawasa omugole.

2 Naye bannaabwe abataano baali basirusiru, n'abataano be baalina amagezi.

3 Kubanga abasirusiru, bwe baatwala ettabaaza zaabwe, ne bateetwalira mafuta:

4 naye abalina amagezi ne batwala amafuta mu macupa gaabwe wamu n'ettabaaza zaabwe.

5 Naye anaawasa omugole bwe yalwayo, bona ne babongoota ne beebaka.

6 Naye ekiro mu ttumbi ne waba oluyoogaano nti Laba, anaawasa omugole ajja! Mufulume okumusisinkana.

7 Abawala bali bona ne balyoka bagolokoka, ne balongoosa ettabaaza zaabwe.

8 Abasirusiru ne bagamba abalina amagezi nti Mutuwe ku mafuta gammwe; kubanga ettabaaza zaffe ziggweerera.

9 Naye abaalina amagezi ne baddamu, ne bagamba nti Wozzi tegaatumale fenna nammwe: waakiri mugende eri abatunda, mwegulire.

10 Bwe baali bagenda okugula, anaawasa omugole n'ajja: n'abo abaali beeteeseteese ne bayingira naye mu mbaga ey'obugole: oluggi ne luggalwawo.

11 Oluvannyuma abawala bali abalala nabo ne bajja, ne bagamba nti Mukama waffe, mukama waffe, tuggulirewo.

12 Naye n'addamu n'agamba nti Mazima mbagamba nti sibamanyi:

13 Kale mutunule, kubanga temumanyi lunaku newakubadde ekiseera.

14 Kubanga buli ng'omuntu eyali agenda okutambula mu nsi endala, n'ayita abaddu be, n'abalekera ebintu bye.

15 N'awa omu ettalanta ttaano, omulala bbiri, omulala emu; buli muntu ng'obuyinza bwe

bwe bwali; n'agenda,

16 Amangu ago oli eyaweebwa ettalanta ettaano n'agenda n'azisuubuzisa n'aviisaamu ettalanta ttaano endala.

17 Bw'aty o n'oli eyaweebwa ettalanta ebbiri n'aviisaamu bbiri endala.

18 Naye oli eyaweebwa emu n'agenda n'asima mu ttaka, n'akweka effeeza ya mukama we.

19 Awo ebiro bingi bwe byayita, mukama w'abaddu bali n'ajja, n'abala nabo omuwendo.

20 N'oli eyaweebwa ettalanta ettaano n'ajja n'aleeta ettalanta ettaano endala, n'agamba nti Mukama wange, wandekera ettalanta ttaano: laba, naviisaamu ettalanta ttaano endala.

21 Mukama we n'amugamba nti Weebale, oli muddu mulungi mwesigwa: wali mwesigwa mu bitono, ndikusigira ebingi: yingira mu ssanyu lya mukama wo.

22 N'oli eyaweebwa ettalanta ebbiri n'ajja n'agamba nti Mukama wange, wandekera ettalanta bbiri: laba, naviisaamu ettalanta bbiri endala.

23 Mukama we n'amugamba nti Weebale, oli muddu mulungi mwesigwa; wali mwesigwa mu bitono, ndikusigira ebingi: yingira mu ssanyu lya mukama wo.

24 N'oli eyaweebwa ettalanta emu n'ajja n'agamba nti Mukama wange, nakumanya ng'oli muntu mukakanavu ng'okungulira gy'otaasigira, ng'okunjaanyiza gy'otaayiyira:

25 ne ntua, ne njenda, ne ngikweka mu ttaka ettalanta yo: laba, eyiyo oli nayo.

26 Naye mukama we n'addamu n'amugamba nti Oli muddu mubi mugayaavu, wamanya nti nkungulira gye ssaasigira, nkunjaanyiza gye ssaayiyira;

27 kale kyakugwanira okugiwa abasuubuzi effeeza yange, nange bwe nnandizze handiweereddwa eyange n'amagoba gaamu.

28 Kale mumuggyeko ettalanta, mugiwe oli alina ettalanta ekkumi.

29 Kubanga buli muntu alina aliweebwa, era aliba na bingi: naye atalina, aliggibwako na kiri ky'ali nakyo.

30 N'omuddu oyo ataliiko ky'agasa mumusuule mu kizikiza eky'ebweru: mwe muliba okukaaba n'okuluma obujji.

31 Naye Omwana w'omuntu bw'alijira mu kitiiuba kye, ne bamalayika bona nga bali naye, awo bw'alituula ku ntebe ey'ekitiibwa kye:

32 n'amawanga gonna galikuunjaanyizibwa mu maaso ge; naye alibayawulamu ng'omusumba bw'ayawulamu endiga n'embuzi:

33 endiga aliziteeka ku mukono gwe ogwa ddyo, naye embuzi ku mukono ogwa kkono.

34 Awo Kabaka aligamba abali ku mukono gwe ogwa ddyo nti Mujje, mmwe Kitange be yawa omukisa, musikire obwakabaka obwabateekerwateekerwa okuva ku kutonda ensi:

35 kubanga nnalina enjala ne mumpa ekyokulya: nnalina ennyonta ne munnywesa: nnali mugenyi ne munsuza;

36 nnali bwereere ne munnyambaza: nnali mulwadde ne munnamwala: nnali mu nvuba, ne mujja mundaba.

37 Awo abatuukirivu balimuddamu nga bagamba nti Mukama waffe, twakulaba ddi ng'olina enjala ne tukuliisa? oba ng'olina ennyonta ne tukunywesa?

38 Era twakulaba ddi ng'oli mugenyi ne tukusuza? oba ng'oli bwereere ne tukwambaza?

39 Era twakulaba ddi ng'oli mulwadde, oba mu nvuba, ne tujja tukulaba?

40 Ne Kabaka aliddamu alibagamba nti Mazima mbagamba nti Nga bwe mwakola omu ku abo baganda bange abasinga obuto, mwakikola nze.

41 Awo libagamba n'abo abali ku mukono gwe ogwa kkono nti Muveewo we ndi, mmwe abaakolimirwa, mugende mu muliro ogutaggwaawo ogwateekerwateekerwa Setaani ne

bamalayika be:

- 42** kubanga nnalina enjala, temwampa kyakulya: nnalina ennyonta, temwannywesa:
- 43** nnali mugenyi, temwansuza: nnali bwereere, temwannyambaza: mulwadde, ne mu nvuba, temwannambula.
- 44** Awo nabo baliddamu, nga bagamba nti Mukama waffe, twakulaba ddi ng'olina enjala, oba ng'olina ennyonta, oba mugenyi, oba bwereere, oba mulwadde, oba mu nvuba, ne tutakuweereza?
- 45** Awo alibaddamu, ng'agamba nti Mazima mbagamba nti Nga bwe mutaakola omu ku abo abasinga obuto, temwakikola nze.
- 46** Ne bano baligenda mu kibonerezo ekitaggwaawo; naye abatuukirivu baligenda mu bulamu obutaggwaawo.

ESSUULA 26

Awo olwatuuka Yesu bwe yamala ebigambo ebyo byonna, n'agamba abayigirizwa be nti

- 2** Mumanyi nti olw'ebbir walibaawo Okuyitako, n'Omwana w'omuntu aliweebwayo okukomererwa.
- 3** Awo bakabona abakulu n'abakadde b'abantu ne bakunjaanira mu kigango kya kabona asinga obukulu, eyayitibwa Kayaafa;
- 4** ne bateeseza wamu Yesu okumukwasa amagezi, bamutte.
- 5** Naye ne bagamba nti Tuleme okumukwatira ku lunaku olukulu, abantu baleme okukaayana.
- 6** Naye Yesu bwe yali mu Bessaniya, mu nju ya Simooni omugenge,
- 7** omukazi n'ajja gy'ali, eyalina eccupa ey'amatuta ag'omugavu ag'omuwendo omungi ennyo, n'agamufuka ku mutwe, ng'atudde alya.
- 8** Naye abayigirizwa bwe baalaba, ne banyiiga ne bagamba nti Gafudde ki gano?
- 9** Kubanga gano singa gatundiddwa gandivuddemu ebintu bingi, okuwa abaavu.
- 10** Naye Yesu bwe yategeera n'abagamba nti Munakuwaliza ki omukazi? kubanga ankoze ekigambo ekirungi.
- 11** Kubanga abaavu be muli nabo bulijo; naye temuli nange bulijo.
- 12** Kubanga bw'afuse amafuta gano ku mubiri gwange, anziraze okunziika.
- 13** Mazima mbagamba nti Enjiri eno buli gy'eneebuulirwanga mu nsi zonna, n'ekyo omukazi ono ky'akoze kinaayogerwangako okumujukira.
- 14** Awo omu ku abo ekkumi n'ababiri, eyayitibwa Yuda Isukalyoti, n'agenda eri bakabona abakulu,
- 15** n'agamba nti Makkiriza kumpa ki, nange ndimuwaayo gye muli? Ne bamugerera ebitundu bya ffeeza amakumi asatu.
- 16** N'asookera awo okunoonya ebbanga bw'anaamuwaayo.
- 17** Naye ku lunaku olusookerwako olw'emigaati egitazimbulukuswa, abayigirizwa ne bajja eri Yesu, ne bagamba nti Oyagala tuteekereteekere wa Okuyitako gy'onookuliira?
- 18** N'agamba nti Mugende mu kibuga ewa gundi, mumugambe nti Omuyigiriza agambye nti Ekiseera kyange kinaatera okutuuka; ewuwo gye nnaaliira Okuyitako n'abayigirizwa bange.
- 19** Abayigirizwa ne bakola nga Yesu bw'abalagidde; ne bateekateeka Okuyitako.
- 20** Awo obudde bwe bwawungeera, n'atuula okulya n'abayigirizwa ekkumi n'ababiri;

- 21** era baali balya; n'agamba nti Mazima mbagamba nti omu ku mmwe anandyamu olukwe.
- 22** Ne banakuwala nnyo, ne batanula kinnoomu okumugamba nti Mukama wange, ye nze?
- 23** Naye n'addamu n'agamba nti Oyo akozezza awamu nange mu kibya, ye anandyamu olukwe.
- 24** Omwana w'omuntu agenda, nga bwe yawandiikirwa: naye zisanze omuntu oyo anaalyamu olukwe Omwana w'omuntu! kyandibadde kirungi eri oyo singa teyazaalibwa omuntu oyo.
- 25** Yuda, eyamulyamu olukwe, n'addamu n'agamba nti Labbi, ye nze? N'amugamba nti Ggwe oyogedde.
- 26** Era baali bakyalya, Yesu n'atoola omugaati, ne yeebaza, n'agumenyamu; n'awa abayigirimwa, n'agamba nti Mutoole, mulye; guno gwe mubiri gwange.
- 27** N'atoola ekikompe, ne yeebaza, n'abawa, ng'agamba nti Munywe ku kino mwenna;
- 28** kubanga kino gwe musaayi gwange ogw'endagaano, oguyiika ku lw'abangi olw'okuggyawo ebibi.
- 29** Naye mbagamba nti Sirinywa n'akatono okusooka leero ku guno ogubala ku muzabbibu, okutuusa ku lunaku luli lwe ndigunywa omuggya awamu nammwe mu bwakabaka bwa Kitange.
- 30** Bwe baamala okuyimba ne bafuluma okugenda ku lusozi olwa Zeyituuni.
- 31** Awo Yesu n'abagamba nti Mmwe mwenna muneesittala ku lwange ekiro kino: kubanga kyawandiikibwa nti Ndikuba omusumba, n'endiga ez'omu kisibo zirisaasaanyizibwa.
- 32** Naye bwe ndimala okuzuukizibwa, ndibakulembera okugenda e Ggaliraaya.
- 33** Naye Peetero n'addamu n'amugamba nti Bonna bwe baneesittala ku lulwo, nze seesittale n'akatono.
- 34** Yesu n'amugamba nti Mazima nkugamba nti Mu kiro kino, enkoko eneeba tennakookolima, ononneegaana emirundi esatu.
- 35** Peetero n'amugamba nti Newakubadde nga kiiñwanira okufiira awamu naawe, siikwegaane n'akatono. N'abayigirimwa bona ne boogera bwe batyo.
- 36** Awo Yesu n'atuuka nabo mu kifo ekiyitibwa Gesusemane, n'agamba abayigirimwa be nti Mutuule wano, njende eri nsabe.
- 37** N'atwala Peetero n'abaana ba Zebbedaayo bombi, n'atanula okunakuwala n'okweraliikirira ennyo.
- 38** Awo n'abagamba nti Omwoyo gwange guliko ennaku nnyingi, zigenda kunzita : mubeere wano, mutunule nange.
- 39** N'atambulako katono, n'avuunama, n'asaba, n'agamba nti Ai Kitange, ekikompe kino kinveeko, oba kiyinzika: naye si nga nze bwe njagala wabula nga ggwe bw'oyagala.
- 40** Nadda eri abayigirimwa, n'abasanga nga beebase, n'agamba Peetero nti Kazzi temuyinzizza kutunula nange n'essaawa emu?
- 41** Mutunule musabe, muleme okuyingira mu kukemebwa: omwoyo gwe gwagala naye omubiri gwe munafu.
- 42** Nate n'agenda omulundi ogw'okubiri, n'asaba, ng'agamba nti Ai Kitange, oba nga kino tekinyinza kunvaako, wabula nze okukinywa, ky'oyagala kikolebwe.
- 43** N'ajja nate n'abasanga nga beebase, kubanga amaaso gaabwe gaali gakambagga.
- 44** N'abaleka nate, n'agenda, n'asaba omulundi ogw'okusatu, n'ayogera nate ebigambo bimu na biri.
- 45** Awo n'ajja eri abayigirimwa, n'abagamba nti Mwebakire ddala kaakano, muwummule:

laba, ekiseera kinaatera okutuuka, n'Omwana w'omuntu aweereddwayo mu mikono gy'abalina ebibi.

46 Muyimuke tugende: laba, andyamu olukwe anaatera okutuuka.

47 Yali akyayogera, laba, Yuda, omu ku kkumi n'ababiri, n'ajja, ng'alina ebibiina bingi ebirina ebitala n'emiggo, nga bava eri bakabona abakulu n'abakadde b'abantu.

48 Naye oyo amulyamu olukwe yabawa akabonero, ng'agamba nti Gwe nnaanywegera, nga ye wuuyo: mumukwate.

49 Amangu ago n'ajja awali Yesu, n'agamba nti Mirembe, Labbi; n'amunywegera nnyo.

50 Yesu n'amugamba nti Munnange, kola ky'ojjiridde. Awo ne bajja, Yesu ne bamussaako emikono, ne bamukwata.

51 Laba, omu ku abo abaali ne Yesu, n'agolola omukono, n'asowola ekitala kye, n'atema omuddu wa kabona asinga obukulu, n'amusalako okutu.

52 Awo Yesu n'amugamba nti Ekitala kyo kizze mu kifo kyakyo: kubanga abo bona abakwata ekitala balifa kitala.

53 Oba olowooza nti ssiyinza kwegayirira Kitange, naye n'ampeereza kaakano bamalayika okusinga liigyonи ekkumi n'ebbir?

54 Kale binaatuukirira bitya ebyawandiikibwa nti kigwanira okuba bwe bityo?

55 Mu kiseera ekyo Yesu n'agamba ebibiina nti Muli ng'abajjiridde omunyazi n'ebitala n'emiggo okunkwata? Nnatuulanga buli lunaku mu yeekaalu nga njigiriza, ne mutankwata.

56 Naye kino kyonna kituuse, bannabbi bye baawandiika era bituukirizibwe. Awo abayigirizwa bona ne bamwabulira, ne badduka.

57 Ne bali abaakwata Yesu, ne bamutwala ewa Kayaafa kabona asinga obukulu, abawandiisi n'abakadde gye baakunjaanira.

58 Naye Peetero n'amuvaako ennyuma wala, okutuuka mu kigango kya kabona asinga obukulu, n'ayingira munda, n'atuula n'abaweereza, alabe we binakkira.

59 Naye bakabona abakulu n'ab'omu lukiiko bona ne banoonya obujulirwa obw'obulimba ku Yesu, balyoke bamutte;

60 ne batabulaba, newakubadde ng'abajulirwa ab'obulimba bangi abajja. Naye oluvannyuma ne bajja babiri,

61 ne bagamba nti Ono yagamba nti Nnyinza okumenya yeekaalu ya Katonda, n'okugizimbira ennaku ssatu.

62 Kabona asinga obukulu n'ayimirira, n'amugamba nti Toyanukula n'akatono? kigambo ki bano kye bakulumiriza?

63 Naye Yesu n'asirika. Kabona asinga obukulu n'amugamba nti Nkulayiza Katonda omulamu, tubuulire oba nga ggwe Kristo, Omwana wa Katonda.

64 Yesu n'amugamba nti Oyogedde: naye mbagamba nti Okusooka leero muliraba Omwana w'omuntu ng'atudde ku mukono ogwa ddyo ogw'amaanyi, ng'ajjira ku bire eby'eggulu.

65 Awo kabona asinga obukulu n'ayuza ebyambalo bye, n'agamba nti Avvodde Katonda: twagalira ki nate abajulirwa? laba, muwulidde kaakano obuvvoozi bwe:

66 mulowooza mutya? Ne baddamu ne bagamba nti Agwanidde kufa.

67 Awo ne bamuwandira amalusu mu maaso ge, ne bamukuba ebikonde: abalala ne bamukuba empi

68 nga bagamba nti Tulagule Kristo: ani akukubye?

69 Naye Peetero yali atudde bweru mu kigango: omuwala n'ajja gy'ali, n'agamba nti Naawe wali wamu ne Yesu Omugaliraaya.

- 70** Naye ne yeegaanira mu maaso ga bona ng'agamba nti Ky'ogamba sikimanyi.
- 71** Naye bwe yafuluma okutuuka mu kisasi, omuwala omulala n'amulaba n'agamba abantu abaali awo nti N'ono yali wamu ne Yesu Omunazaaleesi.
- 72** Ne yeegaana nate, n'alayira nti Omuntu oyo simumanyi.
- 73** Newayitawo ebbanga ttono, abaali bayimiridde awo ne bajja ne bagamba Peetero nti Mazima naawe oli munnaabwe; kubanga enjogera yo ekutegeezenza.
- 74** Awo n'atanula okukolima n'okulayira nti Omuntu oyo simumanyi. Amangu ago enkoko n'ekookolima.
- 75** Peetero n'ajjukira ekigambo Yesu kye yagamba nti Enkoko eneeba tennaba kukookolima ononneegaanira emirundi esatu. N'afuluma ebweru, n'akaaba nnyo amaziga.

ESSUULA 27

Naye obudde bwe bwakya bakabona abakulu bona n'a bakadde b'abantu ne bateesa wamu ebya Yesu okumutta:

- 2** ne bamusiba, ne bamutwala, ne bamuwaayo eri Piraato ow'essaza.
- 3** Awo Yuda, eyamulyamu olukwe, bwe yalaba ng'omusango gumusinze, ne yejusa, n'addiza bakabona abakulu n'abakadde ebitundu ebyo amakumi asatu ebya ffeeza
- 4** ng'agamba nti Nnayonoona okulyamu olukwe omusaayi ogutalina kabi. Naye bo ne bamugamba nti Guno guli ku ffe? musango gwo.
- 5** Effeeza n'azisuula mu yekaalu n'afuluma, n'agenda yeetuga.
- 6** Naye bakabona abakulu ne batwala ebitundu biri ebya ffeeza, ne bagamba nti Kya muzizo okubiteeka mu ggwanika lya Katonda, kubanga muwendo gwa musaayi.
- 7** Ne bateesa, ne bazigulamu olusuku lw'omubumbi, okuziikangamu abagenyi.
- 8** Olusuku luli kyeruva luyitibwa olusuku lw'omusaayi, ne kaakano.
- 9** Awo Iwe kyatuukirira ekyayogererwa mu nnabbi Yeremiya, ng'agamba nti Ne batwala ebitundu ebya ffeeza amakumi asatu, omuwendo gw'oyo gwe baalamula omuwendo, abantu ku baana ba Isiraeri gwe baalamula;
- 10** ne babiggyamu olusuku lw'omubumbi, nga Mukama bwe yandagira.
- 11** Awo Yesu n'ayimirira mu maaso g'ow'essaza: ow'essaza n'amubuuza ng'agamba nti Ggwe Kabaka w'Abayudaaya? Yesu n'amugamba nti Oyogedde.
- 12** Bakabona abakulu n'abakadde bwe baamuloopa, n'ataddamu n'akatono.
- 13** Awo Piraato n'amugamba nti Towulira bigambo bino bye bakulumiriza bwe biri?
- 14** Naye teyamuddamu na kigambo na kimu: ow'essaza n'okwewuunya ne yeewuunya nnyo.
- 15** Naye ku mbaga ow'essaza yalina empisa okusumululiranga ekibiina omusibe omu, gwe baayagalanga.
- 16** Era mu biro ebyo baalina omusibe omumanyi, ayitibwa Balaba.
- 17** Awo bwe baakuŋjaana, Piraato n'abagamba nti Aluwa gwe mwagala mmubasumululire? Balaba, oba Yesu ayitibwa Kristo?
- 18** Kubanga yamanya nga bamuweessezaayo buggyaa.
- 19** Naye bwe yatuula ku ntebe ey'emisango, mukazi we n'amutumira, ng'agamba nti Omuntu oyo omutuukirivu tomukola kintu n'akatono: kubanga nnalumiddwa leero bingi mu kirooto ku lulwe.
- 20** Naye bakabona abakulu n'abakadde ne babuulirira ebibiina okusaba Balaba, bazikirize

Yesu.

- 21** Naye ow'essaza n'addamu n'abagamba nti Ku abo bombi aluwa gwe mwagala mmubasumululire? Ne bagamba nti Balaba.
- 22** Piraato n'abagamba nti Kale nnaakola ntya Yesu ayitibwa Kristo? Bonna ne bagamba nti Akomererwe.
- 23** Naye n'agamba nti Lwaki? ekibi ky'akoze kiuwa? Naye ne bakaayana nnyo, ne bagamba nti Akomererwe.
- 24** Naye Piraato bwe yalaba nga taasobole n'akatono, era nga bayinze okukaayana, n'addiria amazzi, n'anaaba mu ngalo mu maaso g'ekibiina ng'agamba nti Nze siriiko kabi olw'omusaayi gw'omuntu ono omutuukirivu: musango gwammwe.
- 25** Abantu bona ne baddamu ne Bagamba nti Omusaayi gwe gubeere ku ffe, ne ku baana baffe.
- 26** Awo n'abasumululira Balaba : naye Yesu n'amukuba enkoba n'alyoka amuwaayo okukomererwa.
- 27** Awo basserikale b'ow'essaza ne batwala Yesu mu kigango eky'emisango, ne bamukunjaanyaaka ekitongole kyonna.
- 28** Ne bamwambula, ne bamwambaza olugoye olumyufu.
- 29** Ne baluka engule ey'amaggwa, ne bagissa ku mutwe gwe, n'olumuli mu mukono gwe ogwa ddyo; ne bafukamira mu maaso ge, ne bamuduulira, nga bagamba nti Mirembe, Kabaka w'Abayudaaya!
- 30** Ne bamuwandira amalusu, ne batoola olumuli luli ne bamukuba mu mutwe.
- 31** Awo bwe baamala okumuduulira, ne bamwambulako olugoye, ne bamwambaza ebyambalo bye, ne bamutwala okumukomerera.
- 32** Naye bwe baali bafuluma, ne basisinkana omuntu Omukuleene, erinnya lye Simooni: ne bamuwaliriza oyo yeetikke omusalaba gwe.
- 33** Bwe baatuuka mu kifo ekiytibwa Gologoosa, amakulu gaakyo kifo kya kiwanga,
- 34** ne bamuwa omwenge okunywa ogutabuddwamu omususa: naye bwe yalegako, n'atayagala kunywa.
- 35** Bwe baamala okumukomerera, ne bagabana ebyambalo bye, nga bakuba akalulu;
- 36** ne batuula awo ne bamutunuulira.
- 37** Ne bassa waggulu ku mutwe gwe omusango gwe oguwandiikkidwa nti ONO YE YESU KABAKA W'ABAYUDAAYA.
- 38** Awo abanyazi babiri ne bakomererwa naye, omu ku mukono ogwa ddyo, omulala ku gwa kkono.
- 39** N'abaali bayita ne bamuvuma, nga banyeentya emitwe gyabwe,
- 40** nga bagamba nti Ggwe amenya yeekaalu, agizimbira ennaku essatu, weerokole: oba nga oli Mwana wa Katonda, va ku musalaba okke.
- 41** Bakabona abakulu n'abawandiisi n'abakadde ne baduula bwe batyo, nga bagamba nti
- 42** Yalokola balala; tayinza kwerokola yekka. Ye Kabaka wa Isiraeri; ave kaakano ku musalaba, naffe tunaamukkiriza.
- 43** Yeesiga Katonda; amulokole kaakano, oba amwagala: kubanga yagamba nti Ndi Mwana wa Katonda.
- 44** Abanyazi abaakomererwa naye era nabo ne bamuvuma bwe batyo.
- 45** Naye okuva ku ssaawa ey'omukaaga kyali kizikiza ku nsi yonna okutuuka ku ssaawa ey'omwenda.
- 46** Obudde bwe bwatuuka ng'essaawa ey'omwenda Yesu n'ayogerera waggulu

n'eddoboozi ddene, ng'agamba nti Eri, Eri, lama sabakusaani? amakulu gaakyo nti Katonda wange, Katonda wange, kiki ekikundesezza?

47 Naye abalala abaali bayimiridewo, bwe baawulira, ne bagamba nti Ono ayita Eriya.

48 Amangu ago munnaabwe omu n'addukana, n'atoola ekisuumwa, n'akijuza omwenge omukaatuufu, n'akissa ku lumuli, n'amunywesa.

49 Naye abalala ne bagamba nti Leka tulabe nga Eriya anajja okumulokola.

50 Naye Yesu n'ayogerera nate waggulu n'eddoboozi ddene, n'ata omwoyo gwe.

51 Laba, eggigi lya yeekaalu ne liyulikamu wabiri okuva waggulu okutuuka wansi; ensi n'ekankana; enjazi ne zaatika:

52 entaana ne zibikkuka; emirambo mingi egypt'abatukuvu abaali beebase ne gizukizibwa;

53 ne bava mu ntaana bwe yamala okuzuukira, ne bayingira mu kibuga ekitukuvu, abantu bangi ne babalaba.

54 Naye omwami w'ekitongole, na bali abaali naye nga batunuulira Yesu, bwe baalaba ekikankano, n'ebigambo ebibaddewo, ne batya nnyo, ne bagamba nti Mazima ono abadde Mwana wa Katonda.

55 Waaliwo n'abakazi bangi abaayimirira ewala nga balengera, abaayitanga ne Yesu okuva e Ggaliraaya, abaamuweerezanga:

56 mu abo mwalimu Malyamu Magudaleene, ne Malyamu nnyina Yakobo ne Yose, ne nnyina w'abaana ba Zebbedaayo.

57 Naye obudde bwali buwungeera, n'ajja omuntu omugagga, eyava Alimasaya, erinnya lye Yusufu, era naye yali muyigirizwa wa Yesu:

58 oyo n'agenda eri Piraato, n'asaba omulambo gwa Yesu. Awo Piraato n'alagira okugumuwa.

59 Yusufu n'atwala omulambo, n'aguzinga mu bafuta enjeru,

60 n'aguteeka mu ntaana ye empya, gye yasima mu lwazi: n'ayiringisa ejinja ddene n'alissa ku mulyango gw'entaana, n'agenda.

61 Waaliwo Malyamu Magudaleene, ne Malyamu ow'okubiri, nga batudde mu maaso g'entaana.

62 Naye enkya, lwe lunaku olwaddirira olw'Okuteekateeka, bakabona abakulu n'Abaafaisaayo ne bakunjaanira ewa Piraato,

63 ne bagamba nti Omwami, tujukidde omulimba oyo eyagamba ng'akyali mulamu nti Ennaku bwe ziriyitawo essatu ndizuukira.

64 Kale lagira bakuumire ddala amalaalo okutuusa ku lunaku olw'okusatu, abayigirizwa be batera okujja okumubba, bagambe abantu nti Azuukidde mu bafu: era okukyama okw'olvannyuma kulisinga kuli okwasooka.

65 Piraato n'abagamba nti Mulina abakumi: mugende, mugakuumire ddala nga bwe muyinza.

66 Nabo ne bagenda, ne bagakuumira ddala amalaalo, ejinja ne balissaako akabonero, n'abakumi nga weebali.

ESSUULA 28

Naye olunaku olwa ssabbiiti bwe lwali lugenda okuggwaako, ng'olunaku olw'olubereberye mu nnaku omusanvu lunaatera okukya, Malyamu Magudaleene ne Malyamu ow'okubiri ne bajja okulaba amalaalo.

2 Laba, ne wabaawo ekikankano ekinene ku nsi; kubanga malayika wa Mukama yava mu

ggulu, n'ajja n'ayiringisa ejinja okuliggyawo, n'alituulako.

3 Naye ekifaananyi kye kyali nga kumyansa, n'engoye ze zaali zitukula ng'omuzira:

4 era entiisa ye n'ekankanya abakuumi, ne baba ng'abafudde.

5 Naye malayika n'addamu n'agamba abakazi nti Mmwe temutya: kubanga mmanyi nga munoonya Yesu eyakomererwa.

6 Tali wano; kubanga azuukidde, nga bwe yagamba. Mujje, mulabe ekifo Mukama we yagalamira.

7 Mugende mangu, mbuulire abayigirizwa be nti Azuukidde mu bafu; laba, abakulembera okugenda e Ggaliraaya; gye mulimulabira: laba, mbabuulidde.

8 Ne bava mangu ku ntaana, n'entiisa n'essanyu lingi, ne baddukana okubuulira abayigirizwa be.

9 Laba, Yesu n'abasisinkana, n'agamba nti Mirembe. Ne bajja ne bamukwata ebigure, ne bamusinza.

10 Awo Yesu n'abagamba nti Temutya: mugende mbuulire baganda bange bagende e Ggaliraaya, gye balindabira.

11 Naye bwe baali bagenda, laba abakuumi abamu ne bajja mu kibuga, ne babuulira bakabona abakulu byonna ebibaddeyo.

12 Ne bakuŋjaana wamu n'abakadde, ne bateesa wamu, ne babaweera basserikale effeeza nnyingi,

13 ne bagamba nti Mugambanga nti Abayigirizwa be bajja ekiro, ne bamubba ffe nga twebase.

14 Naye ekigambo kino bwe kiribuulirwa ow'essaza, ffe tulimuwooyawooya, nammwe tulibaggyako omusango.

15 Nabo ne batwala effeeza, ne bakola nga bwe baaweererwa: ekigambo kino ne kibuna mu Bayudaaya, okutuusa leero.

16 Naye abayigirizwa ekkumi n'omu ne bagenda e Ggaliraaya, ku lusozi Yesu gye yabalagira.

17 Bwe baamulaba ne bamusinza: naye abalala ne babuusabuusa.

18 Yesu n'ajja n'ayogera nabo, n'agamba nti Mpeereddwa obuyinza bwonna mu ggulu ne ku nsi.

19 Kale mugende, mufuule amawanga gonna abayigirizwa, nga mubabatiza okuyingira mu linnya lya Kitaffe n'Omwana n'Omwoyo Omutukuvu;

20 nga mubayigiriza okukwata byonna bye nnabalagira mmwe: era, laba, nze ndi wamu nammwe ennaku zonna, okutuusa emirembe gino lwe giriggwaawo.

For other languages please go to www.wordproject.org